

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-hasábos peit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, május 22.

Az új parlament.

A májusi napsugárral csókolódzó habok oldalán, a verőfényben csillanó kupolák alatt összeült ma a világ legboldogabb parlamentje. A merre csak alkotmányt tisztelnek és élveznek a nemzetek: az angol alsóházától a gosszndarsztvennaja dumáig, az orosz, újszülött képviselőházig: nincsen ilyen teljesen, zavartalanul és sokszorososan boldog parlament. A boldogságának egyik része a nemzeti öröm sűrített méze. Unnepi érzések között néz az ország a parlamentre, a melynek erőssége sértetlen maradt az abszolutizmus szuronyrohamában és a melynek fenségén nem ejtett foltot a házfölösztató ezredes záros csizmája. S a parlament nélkül, a parlament ellenére és a parlament ártalmára való kormányzás nehéz ideje után újra átveszi a legfőbb hatalmat a parlament. Ez a parlament anyagában lehet selejtes; a születését nemcsak az érdemek és a közbizalom szeretkezése okozta, hanem sűrűen közbelopta bűnös csókjait a stréberség s a nepotizmus; — az meg bizonyos, hogy hiányosan képviseli a nemzetet, hiszen ép neki vált egyik kötelességévé, hogy küldői és választói közé bevonja azokat, akiknek eddig nem volt részük a parlamentet alakító közvélemény-

ben; de minden hibája, ferdesége és fogyatékkossága mellett ez a parlament a mi alkotmányunk, s munkája a nemzeti élet lüktetése. S az a nap, amikor a békák közé szorított parlament csorbittatlan, és jogaiba tér vissza: az egész országra örömet jelent, amelynek érzése legjobban a parlamentben, a parlament tagjai között dobbantja meg a sziveket.

És másként is boldog ez a parlament. Csupa meglegedettség, csupa egység. Nincs ellenzék! Nincsenek, akik csomókat keressenek a kákán, — és másutt, a hol a csomók bővebben kínálkoznak. Ha mégis bajok fognak esni az államgépezeten, a közigazgatás szekerein, azok az általános jóakarát és elnéző gyöngédség szemüvegén fognak vizsgálatni. A Házban félőlegessé válik egy ócska butordarab: az interpellációs könyv. „Boldog hiány!” — fogják mondani Arany Jánossal. Nem kell félni, más parlamentek és más váltógazdaságok példájára, hogy az előddel való összehasonlítást nem állja meg győztesen. Hiszen épen a közvetlen multtal való összehasonlítás adja meg az új parlamentnek a nimbuszt, a melyet a tartalma ilyen gyorsan aligha kivívott volna ki. A régebbi multat meg

elfelejtették. Nem kell tartania attól, hogy túlnagy várakozásokkal illetik a működését. Védi ez ellen a kötött marsruta. Azt, a mit meg kell csinálnia, aligha lesz nehéz megcsinálnia, csak becsületes, tiszta szándék kell hozzá. Egyebet pedig nem kötelessége, sőt nem is szabad megalkotnia, mert nincs rá megbízatása.

A boldog parlamentnek első napja is derüsen, tisztán telt le. Az öreg Madarász egy kissé zsörtölődött, s inkább lemondott a korelnökségről, hogysem ő hirdesse ki a határozatot, a mely szerint a negyvennyolcas többség fölmegey Budára. Legyen benne kedve. Az öreg se lesz miatta kegyvesztett, a többség meg úgy véli, nem veszít vele a trónbeszéd aktusa. A korelnökség így is rendben van; a korjegyzőség dolga sokkal könnyebben megy. Szét kell nézni a Házban: ez a korjegyzők parlamentje. Szinte kedves multság a legfiatalabbak közül a legifjatalabbakat kiszemelni. A belépő kormányt az ováció fékezhetetlen, magasra csapó hullámai köszöntik. Wekerle Sándor miniszterelnök Ugron egy fölszólalására kifüstöli az abszolutizmushatár netán a falhasadékok között rekedt penészét, — s végül lelkesedéssel veszik király ő fel-

Kincses kisasszony.

Irta: Lux Terka.

Minden ablakban a sok tömötfürtű sárga viola, rezedák, hónapos rózsák s ezek mögött szokott ülni délutánokként az öreg Kincses Myra kisasszony.

Délutánokként, amikor hosszalábu golyákat fest tüjével az elegáns kályha-ellenzőkre, buzogányos fejű nádszálakat pingál a finom selymekre, művészettel, poézissal.

Esfelé pedig, mikor a földre szürkésbarna homály ereszkedik le és a golyák piros esőrének színe összefut a selyem szürke színeivel, akkor leteszi a tüjét Kincses kisasszony s miután a himzörámáját gondosan letakar-gatta, hátradől a székében, kicsike, csontos, sárga kezét összekulcsolja a térdén és hallgatja a csókok csattanását...

Ez egy kicsit furcsán hangzik, de úgy van. Fölötte is, alatta is, egy-egy fiatal házaspár lakik, alig egy éves házaspár és esténként a férj hazajöttével oda huzódnak az ablakok mellé és a szoba csöndes homályában elcsattannak a nyílt, becsületes, megengedett csókok.

És Kincses Myra kisasszony hallgatja a csókok csattanását. Hallgatja a halk, fojtott suttogást és kicsike sárga keze meg-meg-rándul.

Ilyenkor a virágai is pazarul ontják magukból az illatot és régi emlékek rebbenése érinti meg szegény, összetört szívét. Valaha

régen, az ő ujján is csillogott mátkagyűrű. Nem sokáig; valami történt köztük és a szép, érzékenylelkű, büszke Kincses Myra visszaküldte a gyűrűt mátkájának. Régi idők... Régi emlékek... Harminc esztendőnek csöndes bánata...

A tömötfürtű sárga violák, a hónapos rózsák, meg a törpe rezedák előtt becsukódtak az ablaktáblák, őszi szelek jártak, durva hideg szelek s az ég szomorú, szürke szemével közönyösen nézett le az öreg, boldogtalan és bűnös földre.

Kincses kisasszony ezután is ott ült a himzörámája előtt. Virágok fakadtak most is uja alatt, hajnalpiros rózsák, sápadt lilomok, csak hogy most lassabban emelkedtek ki a maguk selyemföldjéből. Az öreg kisasszony keze sokat pihent. Inkább figyelni, várni látszott valamire. Ha a cselédje nagyobb zajjal tette be az ajtót maga után, vagy ha a kanalakkal kissé csörömpölt, Kincses kisasszony ijedt suttogással emelte ujját a szájához:

— Pszt, pszt! Csöndesen, Kati.
 — Nem alszik itt gyerek, — rántotta a ducásan a vállát Kati.

Kincses kisasszony a fejét rázogatva, a szemrehányással nézett a leányra.

— Oh, oh, persze, hogy itt nem alszik, hanem alhatik másutt!

— Másutt sem alszik, — felelt visszafordulva a leány. — Az egész házban nincs gyerek.

Kincses kisasszony hámszékszen nyugorított a szemével.

— De lehet még; Kati, lehet. Itt is, ott is — mutatott fel s le — hát nem vettél te észre semmit, Kati? (Ezt pirulva kérdezte.)

A fiatal, cinikus Kati elkacagta magát s —
 — Ugy tesz a kisasszony, — mondta — mintha örülne a szomszédok gyereke születésének. Hát mit tartozik az mi részem? Inkább haragudni kellene, hogy két oldalról is egy-egy kis patkány fog ezután a füllökbe csúszni.

— Haragudni? Haragudni? Kincses kisasszony elutasító kézmozdulattal tűnődve mosolygott maga elé. Haragudni? És a korelnökség, mint az ég a rajta pihenő rózsaszirmot, lassan, ritmikus ütemben ringatni kezdett valamit képzeletben alatecskát, valami csipkés köztűszunyadót a fejére. Széles szemmel nézett a Kati csöndesen a szemébe — a csöndesen jött.

A szolgáló ijedt, csodálkozással érintette meg a karját.

Kincses kisasszony! Ime az egész házban egyetlen egy gyermek sem született. Kincses kisasszony, csak gyöngy-féjdalmas sóhaj-hallatszóttal nézett a szolgálóra. Vajjon mit lehetett az a gyermek? Kincses kisasszony a fejét rázogatva, a szemrehányással nézett a leányra. — Oh, oh, persze, hogy itt nem alszik, hanem alhatik másutt! — Másutt sem alszik, — felelt visszafordulva a leány. — Az egész házban nincs gyerek.

sége levelét, a mely a trónbeszéd meghallgatása végett márványos termeibe hívja a kedvelt híveket.

Csupa öröm, közmegelegedés. A keserűség künn rekedt a bukott jelöltek, kielégítetlenül maradt, éhes ambíciók között. Mindig így lesz-e ez?

Ez a kérdés ne zavarja a mai nap boldogságát. A hajnalt zengő pitymalaty üdvözölje, ne pedig a borus sejtések denevére, hogy: ki tudja, hátha ez a nap is rosszra fog alkonyodni! A parlament egyes embereiről szólni, kritikát fűzni hozzájuk, szabad, de azt nem lehet ma még fölteni, hogy munkája improduktív, vagy férges gyümölcsöket termő lesz.

De egy kívánságot talán lehet a nevető hajnal idején, a hajnalt dicsérő zsoltárhoz fűzni. Azt: hogy a nap, a melyet ez a hajnal hoz, ne a majálisoknak napja legyen, hanem a munkáé. Ne a majálisoké: ne a lobogó, a népszerűség játéka, nemzeti nagyok dobogóra lépte s játékok után a jóllakás legyen benne a fő: hanem a szürke, csöndes, de kiadó munka. A mit rájuk biztak: a béke biztosítását s a választói jogot ne úgy teremtsék meg, hogy az a jelen való pártok és irányok örök kényelmét garantálja, hanem a hogy azt az igazság az elübünk toppant korszakát követeli. S ne legyen vágyuk, hogy e parlament napjának rövidre szabott huszonnégy óráját minél hosszabbra nyujtsák. Minél tovább terjednek azon az időn túl, a mennyi alatt a kötött marsrutának eleget tehetnek, annival messzebbre tolják azoknak a reformoknak korszakát, a melyeket csak a mostani után következő, új alapon épülő parlament valósíthat meg.

Ez a néhány jó kívánság bizonyára nem ellenkezik a fogadj isten őszinteségével. S ha a parlament születése körül fölmerült jelenségek, a kormány köréből elhangzott nyilatkozatai némi árnyat vetnek is előre, — a megnyitó napján tisztán, utógondolat nélkül kiáltjuk a boldog, ifjú parlament felé: jó munkát, tiszta munkát!

Tulipán-ünnepély Aradon.

(Ülés a városházán. Hangverseny a színházban.)

— Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 21

Megemlékeztünk már arról a nagyszabású ünnepélyről, melyet az aradi nők tulipán-szövetsége az iparpártoló védegyelettel karöltve rendezni óhajtott. A kiküldött rendező-bizottság az ünnepély sorrendjét már végleg megállapította, még pedig a következőkben:

Május 26-án, szombaton fog az ünnepség lezajlani. Délután 5 órakor az *ipartanács* a városháza közgyűlési díszteremben ülést tart, a mely igen érdekesnek ígérkezik. Az ipartanács elsősorban foglalkozni fog azon jövő működésére különös fontossággal bíró kérdéssel, hogy az országos védőegyesületbe beolvadjon-e, avagy mint önálló s független szervezet működjen? Az esetre, ha a védegyeletbe való beolvadás kimondatnék, az egyesület ügyrendje állapítatik meg és megalkottatnak a különböző szakbizottságok.

Az ülés keretében *Guttenberg Pál*, a kézimunkára nevelő országos egyesület tanára, szakelőadást fog tartani a városunkban is meghonosítandó *Szűz-iparról*. Ezen előadás iránt a hölgyközönség körében, valamint tanítói körben nagy érdeklődés mutatkozik.

Az ipartanács ezenkívül tárgyalni fogja *Havasi János* aradi esztergályos ismeretes kérvényét is, amelyben az általa feltalált himződob rámkák és csipkeverők előállításához és forgalomba hozatalához szükséges anyagi támogatást kéri.

Az ülésen részt vesz *Dobiecsky József* nyug. ezredes, a magyar védegyelet ügyvezető igazgatója is.

Az ülés után, este 8 órakor a nyári színházban a tulajdonképeni *ünnepély* következik. Az ünnepély szónoka *Dobiecsky József* lesz, ki az iparpártolási mozgalomról, annak céljairól s eszközeiről, valamint a további szükséges teendőkről előadást tart. A hangverseny programját városunk és megyénk kiváló műkedvelői és művészei töltik be, részt vesz továbbá *Fráter Loránd*, az országos hírnévvel bíró énekes is.

Az estély belépő-jegyzeit a színház rendes árában fogják árusítani csütörtök reggeltől a téli színház pánztáránál. Minden jegyhez egy

tulipánt is mellékelnek s így az árak a minimumban vannak megállapítva. A közönség körében oly nagyfokú érdeklődés mutatkozik az estély iránt, hogy a nyári színház tágas nézőtere előreláthatólag kicsinynek fog bizonyulni a résztvevői óhajtok befogadására, miért is ajánljuk mindenkinek, hogy egyének megváltásáról idejekorán gondoskodják.

A végleges műsort legközelebb közöljük.

Az első pártértekezletek. A néppárt fölháborodik.

(A nemzetiségiek állásfoglalása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 21

A vasárnapi nap a pártértekezletek napja volt. Az alkotmánypárt, a néppárt, a nemzetiségiek és a horvátok tartották meg első tanácskozásukat a választások után. Az értekezletek több pikantiát vetettek felszínre, melyek között talán a néppártban elhangzott mérges nyilatkozatok a legérdekesebbek.

Az ülésekről következő tudósításunk számol be:

Szél az alkotmánypárt elnöke.

Az alkotmánypárt vasárnap este hét órakor értekezett *Darányi Ignác* elnöklésével. A párt tisztikarának megválasztása került sorra elsőnek.

Ezen alkalomból — szólott most *Darányi* — azt a proziciót teszem, hogy tekintettel arra, miszerint *Szell Kálmán*, nagy hazánkfia immár az alkotmánypárt tagja és ezentúl a közéletben tevékeny részt kíván venni, ennél fogva bátor vagyok igen tisztelt vezérünkkel egyetértésben indítványozni, hogy *Szell Kálmánt* válasszuk meg az alkotmánypárt elnökévé.

Az indítványt egyhangulag elfogadják.

Náray Lajos indítványára az értekezlet jegyzőkönyvi köszönetet szavazott *Darányinak* eddigi pártelnöki működéséért. *Semsey László* bejelentette, hogy a szász pártonkívüli képviselők bejelentették az alkotmánypárthoz való csatlakozásukat.

Másodelnöknek megválasztották *Nagy Ferencet*, *alelnöknek* *Hudik János* grótot, *jegyzőknél* *Semsey Lászlót* és *Taroczkay Miklóst*, *igazgatóknak* *Szilassy Zoltánt*, *háznagynak* *Kabdebó Gergelyt*.

A pártkörben az est folyamán megjelent *Nyegre László* pártonkívüli képviselő is, *Mikszáth Kálmán* pedig írásban jelentette belépését.

Kedden este ismét pártértekezőlet lesz, a melyen a végrehajtó bizottság jelentést tesz a képviselőházi jelölésekről.

„Megütközés és közfelháborodás.

A néppárt vasárnap este hat órakor értekezett. *Zichy Aladár* gróf, a király személye körüli miniszter megnyitván az értekezletet, üdvözölte a párttagokat, s bejelentette, hogy a párt tisztviselői lemondanak.

Molnár János indítványára az értekezlet egyhangulag újra megválasztotta a párt elnökévé *Zichy Aladár* gróf minisztert, *alelnöknek* *Rakovszky Istvánt*, *jegyzővé* *Beniczky Odont* és *Nyáry Bélát*, *háznaggyá* *Hents Károlyt*.

Molnár János bejelentette, hogy a párt részéről résztvett a koalíciós pártok vezérének a Ház tisztikarára vonatkozó tanácskozásában. E jelentés kapcsán, különösen az alelnöki jelölések dolgában *Zboray Miklós*, *Nyáry Béla*, *Buzáth Ferenc*, *Beniczky Odon* és *Zichy Nándor* gróf beszéltek.

Mert minden asszony a boldogság felé törekszik s aki eljut eme célhoz, abból mind jó asszony lesz. Csak hogy kevesen jutnak el. Mint a vándormadarak, csak megtizedelve érnek a napsugaras, virágos édenbe.

A kövér, lompos és fiatal *Kati* nem tudott elgázodni ezen a sohajon és a vállát vonogatva dobott egy darab fát a tűzre. Azután lámpát gyújtott. De, a míg a sötétben a gyufa után kaparászott az asztalon, valami homályos gondolat motoszkált a fejében s mikor a meggyújtott lámpa ernyőjén végigtörtült a köntényével, elgondolkodva, félhangosan mondta: — Az ember vagy szeret valakit, vagy nem szeret.

Ez a tudatlan, de örök asszony logikája. Nem okoskodik, nem bírálgat, hatalmas ereje előtt meghódolva — mindig megbocsát.

Egy éjszaka valami fájdalmas, mindent megtagadó sikoltásra ébred fel *Kincses* kisasszony. Világos, tiszta, hideg éjszaka volt s az ablakban egy félig kinyitott kis rézsa csodálkozva nézett farkasszemét a hidegen ragyogó, kevély *Vénusz* csillaggal. És a csillag évezredek óta nézi hideg közönyével a földi élet szomorúságait és minden kérdésre egy felelet van: semmit se tudok.

Az öreg kisasszony felült az ágyában és hallgatózott. Fenn a feje fölött siető lábak dobogását, ajtócsapkodást, beszédet hallott és megkettőzött figyelemmel hallgatott.

Kezét szívére szorítva nézett a szoba plafonjára és várt, valamire.

Es jól van az, hogy a kevély *Vénusz* csillag mindenkinek azt feleli: semmit se tudok! Jól van az, hogy a lelkek titkaival szemben a csillagok vállalták el a szolidaritást. Jól van az, hogy annak a sok tiszta, hófehér asszonyi léleknek vergődését rajtuk kívül senki sem látja. Ha a mindeneket kigunyoló emberi szemek látnák, akkor talán a liómn létezése csak egy legenda lenne.

Azután felkelt az ágyából *Kincses* kisasszony. Ideges gyorsasággal kapkodta fel a ruháit, — mert ingben talán saját magát sem látta soha — és jól van az, hogy a csillagokon kívül senki sem látta mit cselekszik.

Valami nagy öröme volt. Mosolyogva futkosott a szobában, itt is, ott is kezébe fogott valamit, ezt letette, azt felvette, mosolygott, a fejét rázogatta, a párnáit szerelmes gyöngédséggel simította végig, az ablakban a virágait sorra végig csókolta, azután a lábduzzáját öszszegöngyölgötte, a fiókos almáriumból kikeresett egy csomó régi, hajnalpiros pánthikát és végig kötötte vele a dunnát.

Azután ringatta, csicskigatta, altatta, beszélt valakihez, csókolgatott valakit s hajnal felé elfáradva, elaludt az ágy mellett a karosszékben. Az arca csupa köny volt, az ajaka vonaglott almában s az ölében ott volt a piros pánthikás pólya. Az is csupa köny volt.

— A párt összes tagjai — így szól az értekezletről kiadott hivatalos értesítés — megütközéssel és közfelháborodással tárgyalták azokat a híreket, a melyek a függetlenségi párt köréből az alelnök jelölése, illetőleg választása dolgában nyilvánosságra jutottak. Konstatáltatott az eszmecsere folyamán az a tény is, hogy a néppárt a választási harcban az egész vonalon a legkorrektebbül respektálta a választásokra vonatkozó pártközi meg egyezést, míg a függetlenségi párt részéről ezt a meg egyezést a néppárttal szemben nem kevesebb, mint tizenhat kerületben megszegtek, a mi méltó megütközést kelt nemcsak az illető kerületekben, hanem a pártkör tagjai között is. A függetlenségi pártnak ez a magatartása irányítani fogja a jövőre nézve a néppárt eljárását. Különben is a választásokra vonatkozó pártközi meg egyezés a lezajlott választásokkal úgy is lejárt.

Molnár János jeleatése kapcsán az értekezlet kimondotta, hogy a vezérő-bizottság fentartandó.

A nemzetiségek bemutatkozása.

A nemzetiségi párt vasárnap este tartotta meg alakuló értekezletét a Vadászúrt szállóban. A párt elnöke Mihály Tivadart, jegyzőként Vajda Sándort, Hodosa Milánt és Manojlovics Jánost, háznagyul Schicsák Ferencet választották meg. A megalakulásról a párt átiratban fogja értesíteni a Ház szervezett politikai párijait. Ezekben az átiratokban egyuttal kijelenti a párt, hogy igényt tart arra, hogy a Ház tisztikarában és szakbizottságaiban, képviselve legyen. A párt elhatározta, hogy a trónbeszédén megjelenik. A Ház tárgyalásában való részvétel szabályozása céljából az értekezlet vitarendező bizottságot választ. Az értekezletről kiadott hivatalos értesítés a többek között ezeket mondja:

A párt a helyzetet egyértelműleg úgy fogja fel, hogy a kormányval szemben vállalnia kell a politikai ellenőrzés mindama feladatait, a melyek rá, mint a Ház egyedüli ellenzékére hárulnak. A párt komoly kritika tárgyává fogja tenni a kormány minden ténykedését, megalkuvás nélkül harcosa lesz a politikai szabadság és a népjogok intézményes garanciáinak, elsőrangú feladatát a párt abban látja, hogy érvényre emelje mindazon nemzetiségi jogokat, melyeket a politikai jogegyenlőség, a humanitás és a törvények is biztosítanak. A múlt országgyűlésen a nemzetiségi párt volt az első, amely az általános, egyenlő, titkos és községenkénti szavazással egybekötött, minden koriától ment választójogot komolyan követelte, most e program pont megvalósítása aktuálissá válik, noha olyan többség kezébe van letéve, a mely e tekintetben pedig csak bizalmatlanságot tanúsított.

A vízvezeték megváltása

(Egy milliókét száz ezer korona.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 21.

Aradváros törvényhatóságának e havi közgyűlése által, a vízvezeték megváltási tervzetének tüzetes megvizsgálására kiküldött bizottság ma ült össze Institóris Kálmán polgármester elnöklete alatt. A bizottság tagjai a vita során, valamenynyien a megváltás mellett foglaltak állást. A vélemények csupán abban tértek el, hogy a vízművek jövedelme, avagy a vízművek értéke szerint történjék-e a megváltás és hogy a vízvezeték berendezésének és a részvénytársaság könyveinek

megvizsgálása céljából küldjenek-e ki szakértőket vagy sem? Hosszabb vita után a bizottság a jövedelemszerinti megváltás mellett foglalt állást és a vízvezeték-művek megvizsgálására egy szakértőkből álló öt tagu bizottságot küldött ki, amely a jövő héten terjeszti véleményét a bizottság elé.

Az ülés lefolyásáról alábbi tudósításunk szól: Institóris Kálmán polgármester, megnyitván az ülést, felszólította a bizottság tagjait véleményük nyilvánítására.

Edvi Illés László szerint adatok nélkül a megváltás módjait nem lehet megállapítani. Nem tudhatjuk, hogy jó üzletet csinál-e a város avagy rosszat. Hangulatok után nem szabad indulni. Jöhet esetleg olyan áramlat, amely a megváltás után azt követeli, hogy a vizórakat dobják szűbe. Erdemleges határozatot csak a vízfogyasztás megállapítása és a csőhálózat, valamint a gépeknek megvizsgálása után lehet hozni.

Schwarz Jenő dr.: A tiszta jövedelem évi tizenhatvanezer koronában van megállapítva. Ez téves. A társaság ugyanis a részvények törlesztésére évenként tizenötezer koronát von le, a mit tulajdonképpen a jövedelemhez kell számítani. A megváltást a vízvezeték művek értékének megállapítása után javasolja.

Varjassy Lajos h. polgármester két albizottságkiküldését hozza javaslatba a részvénytársaság könyveinek és a csőhálózatnak megvizsgálására.

Reisinger Sándor polemizál Schwarz dr.-ral. A megváltást jó üzletnek tartja, mert a vízművek jövedelme évről évre szaporodik. Technikai szempontból sincs veszedelem. Az is természetes, hogy a hálózatot ki kell terjeszteni, mert a város érdekei kívánják meg.

Rosenberg Miksa dr. szintén Schwarz dr.-ral foglalkozik. Schwarz volt mindig az, aki ütötte a részvénytársaságot és a vízvezeték megváltását követte. És most, amikor elérkezett ennek az ideje, olyan kifogásokat támaszt, amelyet csak az ellenfél tehet meg üzleti érdekből. A társaság mérlege megfelel a kereskedelmi törvényeknek és a társaság alapszabályainak és így Schwarz dr. kifogásainak nincsen alapja. Albizottságok kiküldetését ellenzi.

Révész Adolf teljes mértékben osztja Reisinger nézetét. Szívvel üdvözli azt a helyes irányt, amely az utóbbi időkben a városnak tért foglalt. A megváltásnak a jövedelem szerinti kell történnie, olyképen, hogy az utolsó két év mérlege legyen az irányadó a két legrosszabb év leszámításával. Oszti Rosenberg dr.-nak azt a nézetét, hogy a társaság mérlege helyes. Csatlakozik Varjassy indítványához.

Avarffy Imre dr. ellenzi a szakbizottságok kiküldetését. Domonkos Lajos a bizottságok kiküldése mellett foglalt állást. Korbuly József ellenkező értelemben szól.

Sarlot Domokos: Ha arról van szó, hogy valamit alkosson vagy átvegyen a város, mindig aggodalmas hangok hallatszanak. A vízvezeték már tíz év óta a város tulajdonában lehetne. Bizottságok kiküldetését ellenzi.

Edvi-Ilés László hosszabb felszólalásban védi álláspontját. Ovatosan kell kezelni a kérdést. Nem szabad kockázatokat vinni a közönséget.

Nesnera Aladár: A megváltást a jövedelem alapján javasolja, mert máskülönben per lesz belőle. Hogy beszélhetünk a jövedelmezőség ellen, ha elismerjük, hogy a jövedelem évről évre fokozódik. Szükségesnek tartja a bizottságok kiküldetését.

A bizottság végül a jövedelem szerinti megváltás mellett foglalt állást, amely egy millió két

száz ezer koronát igényel. A vízálózat megvizsgálására, Korbuly Józsefet, Nesnera Aladár és Reisinger Sándort küldték ki. Stengl Andor iparfelügyelőt és ifj. Neuman Adolfot szintén fel fogják kérni a szakbizottságban való részvételre. A szakbizottság a jövő héten tesz jelentést észleleteiről, amikor is folytatni fogják a tárgyalást.

Az ülésen Institóris Kálmán polgármester elnökle-ével a következők voltak jelen: Avarffy Imre dr., Bund Henrik, Domonkos Lajos, Jegessy Károly, Edvi Illés László, Kadas Kálmán, Korbuly József, Lócs Rezső, Nesnera Aladár, Péterffy Anai, Reisinger Sándor, Révész Adolf, Ring Gáza, Ring Lajos, Rosenberg Miksa, Schwarz Jenő dr. és Vannay Gyula.

Szent-István szobrának leleplezése.

(A király részvétele.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 21

Ma délelben egy órakor, közvetlenül a főrendiház ülése után folyt le Szent István király szobrának leleplezési ünnepe a király személyes részvételével. A kormány és az országgyűlés tagjai, valamint a nagyszámu meghívott közönség fél órával előbb foglalták el helyüket. A király pontban egykor érkezett az ünnepélyre, ahol Wekerle Sándor miniszterelnök a kormány élén fogadta és a díszsátorba kísérte.

Mihelyt a király megérkezett, fölhangzott az Operaház énekkarának éneke Erkel Ferencnek István című dalművéből. Ezután Wekerle miniszterelnök a szobor elé lépett és rövid ismertető beszédben elmondta, hogy az ország régi kötelességet ró le, amikor első szent királyunknak szobrot állít a magyar királyok várában, Mátyás király templomának tőszomszédságában.

— Boldog lehet a magyar nép, folytatta Wekerle a beszédet, hogy a magyar alkotmány megalapítójának szobrát egy ezredév után a legalkotmányosabb király jelenlétében leleplezheti. (Zajos éljenzés.) A millennium esztendejében mondta ki az országgyűlés, hogy az állam költségén szobrot állít Szent-Istvánnak. A törvény gyors szentesítést nyert és midőn a régén kész szobrot ma leleplezzük, hazafias gyönyörrel mondhatjuk, hogy amint Szent István maga a magyar királyság megállapítását, úgy dicsőséges királyunk jelenléte a szobor leleplezésénél a magyar alkotmányok egy ezredév múltán is szilárdságát és folytorosságát jelenti.

Wekerle végül kérte a király engedélyét a szobor leleplezésére.

A király kézjelére lehullott a lepel a szoborról és a koronázási templom toronyerkélyéről megszólaltak a harangok, hangosan hírül adva, hogy a megbékült király első cselekedete hódolás a magyar királyság alapítójának.

Ezután a miniszterelnök fölhiatta Rézsavölgyi Gyula helyettes polgármestert, hogy a főváros vegye gondozásába a szobrot és tartsa épségben a késő utódok számára. Rézsavölgyi átvette a szobrot, mire az énekkar elénekelt a Himnuszt, melyet ő felsége is állva hallgatott végig.

Altalában kellemes föltűnést keltett, hogy a nemzetiségi képviselők tegnapi párthatározatuk értelmében testületileg jelentek meg a leleplezési ünnepon, melynek befejezése után a király elhagyta a sátrat és körüljárta a szobrot. Ekkor bemutatták neki Strobl Alajost és Schulek Frigyeszt, a szobor alkotóit. A király ezután gyalog átment a templomudvaron és végigjárta a Halászbástyát, majd az Albrecht-uton kocsiba szállt és a közönség ezreinek lelkes éljenzése között visszahajtatott a várba.

Az első ülés.

(Szappanos korelnök. — A Ház képe. — Élénkül a folyosó. — A képviselőház ülése. — A főrendek.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 21.

A szinte végtelennek tetsző válság és a február 19-iki házfelosztás után ma ült össze először a magyar országgyűlés képviselőháza, hogy megkezdje azt a munkát, amelyet az obstrukció már évekel előttről megakasztott s amelyet a törvénytelen kormány folytonos házelnapolásai nem engedtek ismét megújulni. A mai nappal megkezdett országgyűlési ciklus az általános választói jogról szóló törvény megalkotása után ad helyet annak a parlamentnek, amely a voltaképeni alkotásra hivatva van, mert hiszen a képviselők mostani megbízatása nem alkotások létrehozatalára, csupán a folyó ügyek letárgyalására és az államgépezet mozgáshozatalára vonatkozik.

Budapesti tudósítónk a Ház és a főrendiház első üléseiről a következőket jelent:

A képviselőház előtt.

Május huszonegyediké van ma; kilencvenegy nap múlt el február tizenkilencediké óta. Kilencvenegy nap mindössze, s mekkora változás! Nem a világpolitikában; még csak országos ügyekben sem. Hanem itt az Országház-téren, amelybe beletorkol a Nádor-utca és amelynek közepén a villamos vasutnak üveges váróterme van.

A váróterem most is ott gubbaszt; a két- és miniszteriumi palota most is komoran bámul le a kövér esőcseppektől áztatott parkra, még a Kuria ormán is úgy ágaskodnak a paripák, mint hajdanta... kilencvenegy nap előtt. De nincsenek itt tűzterek; huszárlóvak se toporzékolnak; Mollnár-bakák fegyvergulgáját nem mozgatja senki; vadászok bajonettje sem csillog föl; de még honvédeket se lehet látni. Ezredes ur *Fabriciusz*?... O éppenséggel nincs itt.

Nincsenek tripla kordonok; rendőrök senkitől nem kéri a születési és újraoltási bizonyítványát.

Mehet mindenki a — villamos megállóig. Mert hát olyan fürgeteg mégsem nyargalt itt végig, hogy a nép, az istenadta nép, szabadon bejuthatna a Házba és gyönyörködhetnék a nemzet virágában.

Ohóhóhó!... Olyan nincs! Sőt az sincs, ami volt, hogy az kapja a jobbik karzati helyet, aki előbb jön. Majd bizony!... Adassék meg a grófnőknek, ami a grófnőké (az első sarok és az ülőhelyek) és a plebsenek, ami a plebsé (a heringes hordóhoz hasonló állóhely.) Elvégre nem lehet minden a népé. Elégdjék meg azaz a szent jogával, hogy képviselőt küldhet a Házba.

Es a nép élt ezzel a jogával. Küldött olyat, amilyen neki tetszett. Például: Csupaszkópü, érettségiző gimnázistához hasonló legényke akar bemenni a főkapun. A kapus, protektori módon megveregeti vállát és így szól hozzá:

— Arra menjen, ifju ur, a negyedik számú kapuhoz... *Ott esetleg majd kaphat jegyet...*

Az ifju szendén elpirul és lesütött szemmel rebegi:

— Bocsanatot kérek, országgyűlési képviselő vagyok.

A kapus hallott már egyet-mást az új rendszerről; lekapta tehát a kucsmáját és földig hajolva bocsanatot kért a tévedésért. A legényke pedig fölemeli a fejét és megy... megy... mintha álomba járna. A piros szőnyeg olyan puha a talpa alatt, mintha bazsarózsákon lépkedne; a falakat velencei tükröknek nézi; a csuf gipszfigurákat pajkosan kacagó Amoroknak látja; az ajtónállokat gyönyörű leventéknek gondolja.

— Istenem... istenem!...

Csak annyit tud mondani. No, de később majd fog egyebet is mondani. Aki nem hiszi, emlékezzék *Pozsgay* Miklósról, aki szakasztott így ábrándozott és azután... mi lett belőle!

A folyosón.

Külömben is, az álmok mihamar szétfoszlanak, mert fölörtetnek az öregek, akik már három vagy négy kapitulációs obstrukciót végig harcoltak. Ezek hangosan beszélnek, nevetnek, vicceket mondanak.

Egyik-másik hóna alá vesz egy *golyát* és sorra bemutatja a kapacitásoknak:

— Szervusz bátyám!... Bemutatom neked *Valaki* Pétert. Kutyagyerek. Nagy báirendező volt odahaza.

A „bátyám“ föltolja a szemöldökét és megelégedetten pisiant:

— Csak folytasd öcsém, ember lesz belőled!

Barabás Bálát vastag gyűrű veszi körül. A radikálisok erősködnek mellette:

— Azért is megválasztuak alelnökök! Nem kell néppárti! *Elég volt a papokból.*

Arad, Nagyvárad és a VII. kerület követő biztatón mosolyog társaikra!

— Csak rajta, rajta! Ne hagyjuk magunkat.

És úgy látszik, a függetlenségiék nem is fogják magukat hagyni — annyian vannak. Csak most, ha végig néz az ember a folyosón, látja meg igazán, mennyire megnőtt a negyvennyolcas párt.

Amikor utoljára a Házban voltunk, elég volt neki a középső folyosó. Most végig hőmpölyög az összes folyosókon. Bna a néppárt piciny sziget, amelyet szabad szemmel alig lehet észrevenni; az alkotmánypárt is éppen csak hogy látszik; a demokratákról nem is szólunk; az újjászervezett szociálistákról még kevésbé...

A nemzetiségek kevesen húzódnak meg a társalgó tövében. Most ők a vulkánikus hegy, amelyről nem tudják, mikor fog kitörni. Nem ismerkednek senkivel, nem pajtáskodnak senkivel.

— A szifinsz! — mutatott rájuk Mikszáth Kálmán.

No, de nemcsak ők zajtanok és mogorvák. Ilyen Madarász József is. A máskor mindig mosolygó apó, most dunnyog és tekintete kemény.

— Fogsz e korelnökölni? — kérdik tőle.

— Fogok! hangzik a kurta válasz.

— Hát Budára fölvezeted a képviselőket?

— Vezeti a...

Itt olyan kifejezés röppent el az öreg ur szájából, amely bizony-bizony még a folyosón is imparlamentáris számba megyen.

Ott is hagyták Madarász apót. Ki látott még ilyen makacs embert? Ugy beszél most

is, ahogy tavaly. Hát hallottak már ilyet? Hiszen *új korszak* lenne, vagy mi a szösz...

Szappanos István, akinek szintén jó sok esztendő nyomja a vállát, már nem olyan haragos. Kék szemel szeiden nyugsznak a nyüzsgő sokadalmon és dehogycikkáznak benne villámok.

— Új idők, új emberek...

Az óra mutatója már jó előre haladt, a folyosókon mozogni alig lehet... de valami még is hiányzik.

Lengyel Zoltán kitapintja a hiányosságot:

— *Eleven minisztert akarok látni!*

Nini, csakugyan? Hol vannak a miniszterek? Ejnye, de büszkék lettek egyszerre, még ide se jönnek! A miniszteri szobák tájékán ünnepies csend uralkodik, mintha csak *Khuen-Héderváry* Károly és társai székelnének bennük.

Ejnye!... Igaz, hogy *Somogyi* Aladár itt van; sőt *Hartenstein* Lipót is itt van, akinek polgári foglalkozása tudalevőleg regálebérióság; a specialitása pedig az, hogy megbuktatta *Fedik* Sári édes bátyját — de hát mindez még sem kárpótolhat egy valószínű miniszterért.

No, majd később! Nem olyan kevélyek ők, amilyeneknek látszanak. Jönnök kell és jönni fognak, mert mit ér az élet miniszter nélkül.

Hirtelen mindenki az ablakokhoz szalad. Egy körülbelül ötven tagu deputáció szelte át a parkot; fehér seiyem lobogó lengett az élen.

— Szappanos Istvánnak hozzák a kecskeméti a mandátumát.

De ez csak egyik látványosság! A másik sokkal hatásosabb; irtózatos zápor és jégeső veri végig a teret. A Duna háborog, meg forr... Esalatt baj támadt Szappanos küldöttségével. Nem akarták fölereszteni a karzatra.

— Nincs hely! — jelentette ki Tóth János, a prezumpív háznagy.

Az imént még szelid Szappanos arca ki- gyul erre az ellenvetésre.

— Micsoda? — pattant föl — a nép számára nincsen hely?... No, akkor nem is leszek ám korelnök!

Erre az argumentumra megkönyörültek a deputáción. Föleresztették a karzatra.

Ezután az incidens után megindult a helykeresés. A *golyák* nagy buzgalommal keresik az ülőhelyeiket. Távrajzokkal, torképekkel vannak fölfegyverkezve és úgy kutatnak.

— Hol ülök? Hol ülök? — mást nem is lehet hallani, mint ezt.

És milyen hangok ejtik ki ezt a két szót? Bocsanat e kifejezésért — gyermekhangon. Igen, igen fiatalemberké gyermekhangja ez. Csupas az arcuk, a bajszuk helye; mosolygós a szemük.

De a legmosolygósabb Rudnyánszky Sándor báró. Madarász József szeretettel veregeti meg a vállát:

— Öcsém, édes öcsém, üdvözöllek. Kívá- nom neked, hogy te légy majd egyszer a Ház korelnöke.

A Ház Benjámin irulva-pirulva hajolt meg:

— Rajtam nem fog mulni!

Az ülősteremben.

Amint a képviselők a folyosóról a Ház minden oldalán betódultak a terembe, szédítő látvány tárult elő. Nincs ember, aki nem jött el, már tudnillik akinek jussa volt hozzá. A füg-

getlenségi tábor hatalmasan húzódik végig a Ház közepén. Nagyon változott a Ház képe. Nyoma sincs a régi szabadelvű-pártnak, amely három évtizeden át örökkévalónak hitt hatalommal uralkodott. Csak ott a régi baloldali ajtó mellett látni *Nyegre* Lászlót, aki pártonkívüli programmal jött be a Házba, körülötte azonban csupa alkotmánypárti arc van.

Néhány perc az elhelyezkedés zsbongó lár-májában telik el. Közben éljenzik *Justh* Gyulát, amint helyét elfoglalja. *Andor* Gyula elnöki tanácsos, mint buzgó rendező, fenn az elnöki emelvényen az írásokat rakosgatja a korelnők elé.

Tóth János, a volt háznagy még egy ideig vár s amikor már csendesedik a lárma, fölmeleg az előadói emelvényre s bekiáltja a nyüzsgő terembe:

— Tisztelt képviselő urak!

Hirtelen csönd támad, mert ez a megszólítás mindenkinek szól. Sok embernek jó sok pénzébe került, amíg e címzéséig eljutott, tehát nagy méltósággal élvezik az első hivatalos megszólítás gyönyöreit. *Tóth* János üdvözlő a régi képviselőket és elmondja, amit a Ház amúgy is tud, hogy a Ház legidősebb tagja *Sárkeresztúr* érdemes követe, *Madarász* József, akit felkér az elnökségre.

— Éljen *Madarász*! — kiáltják a képviselők kedélyes mosolygással az öreg ur felé.

Madarász feláll, de csak pár szót szól. Kérdi a Házat, egyezzenek bele abba, hogy ne ő foglalja el a korelnői széket.

Odalenn, az elnöki emelvény mellett az öreg *Szappanos* István végigsimítja hófehér hosszú fűrtjeit. Nem titok az öreg ur előtt, hogy most ő kerül sorra. *Tóth* földézi a második korelnőkjelöltet az elnöki emelvényre, mire *Szappanos* *Andor* Gyula elnök-tanácsos kalauzolása mellett fölmeleg az emelvényre és megáll az elnöki szék előtt. *Madarász* apó jóakaróan int feléje:

— Csak rajta, Pista öcsém!

Szappanos ugyanis 1818-ban született, tehát négy évvel fiatalabb *Madarásznál*.

Amikor a patriárka-kínésű öreg ur megjelent az emelvényen, a Ház zajosan megéljenzte. *Szappanoson* nyoma sincs a lámpaláznak. Nyugodtan, lassan, de határozottan mozog és beszél. Jó kecskeméti hangsúlyozással üdvözlő a képviselőket, majd így folytatja beszédét:

— Kérem a jó teremtet, hogy amint a t. Ház velem a legszebb tavaszi napon rendelkezik, hasonlóképp élvezze a nemzet az új korszakban a tavasz örömeit, virágait és gyümölcseit.

Szappanos a dikció után elkezdte hivataloskodását. Első teendő a korjegyzők felhívása, amiért fölkerste azokat a képviselőket, akik huszonegyedik életévüket betöltötték, de huszonegyedik életévüket nem haladták túl, hogy jelentkezzenek a korjegyzői teendők elvállalására.

A karzaton nagy mozgás támadt. A szép nők legvidámabb mosolyukkal várják, hogy a huszonegy évnél fiatalabb honatyák a terem melyik sarkából kerülnek elő. A szélsőbaloldalon kiabálják:

— *Rudnyánszky* Sándor, hol vagy?

Erre egy fiatal, mosolygó, tejarcu ifjú válik ki a függetlenségek tömegéből és szerényen maga elé nézve, megindul az elnöki szék felé.

— Ez a legfiatalabb képviselő, — magyarázta *Hammersberg* László. — *Rudnyánszky* Sándor a neve, 26 nappal haladta csak túl a 24-ik évet.

Andor Gyula egy írást és egy régiesen örszehajtott, pecsétes levelet ad át a korelnök-

nek. *Szappanos* az egyik jegyzővel felolvas-tatja az írást. *Wekerle* levele ez, amely a kormányváltásról szól. Hozzá van csatolva a királyi kézirat, amelynek borítékját most kell fölívágni. *Andor* odatartja a levelet *Szappanos* elé és kezébe adja az ollót. Az öreg ur, amint azt rendes polgári levéllel szokta, le akarja nyissni a levél egyik sarkát, hogy ott bontsa fel. A tanácsos rémulten kapja vissza a nevezetes levelet, amit *Szappanos* elcsodálkozik, a Ház pedig kedélyesen nevet.

— Kevés királyi levelet vágott még fel — mongettette *Farkasházy* Zsigmond a korelnököket, aki végre *Andor* utmutatása mellett az ollóval óvatosan fölfontotta a levelet és az egyik korjegyzővel fölolvastatta a kormány kinevezéséről szóló kéziratot.

A királyi elhatározás egyszerűen tudomásul vétetik — mondja ki a határozatot *Szappanos*.

A képviselők nevetve helyeselnek. Azt hiszik, hogy a korelnök az egyszerű szót kuruc célzatossággal mondja. De nem volt célzatosság, mert utóbb úgy javították ki a gyorsírói naplóban, hogy a királyi elhatározás hódolattal tudomásul vétetik.

Ugron Gábor föláll és int a korelnöknek. Mozgás támad a teremben. Megjelent az ellenzék. *Ugron* föl szólítja a korelnököket mondja ki, hogy a királyi kéziratot a Ház vegye tudomásul, de helyezze letétbe és a megalakulás után vegye tárgyalás alá. Gyenge helyeslés hangzik föl.

— Ez igazán nem volt ellenzéki bomba, — mondják, csak helyes és természetes megjegyzés.

De a t. Ház ma még beérte volna csupán éljenzésekkel.

Az ülés.

Pontban 10 órakor megszólalnak a Ház csengői, a képviselők betódulnak a tanácskozó terembe. A padok sorra megtelnek. Egy perc alatt új, szokatlan képet nyújt a t. Ház. A jobb oldalon nem látjuk a szabadelvű-párt ösmert, tipikus alakjait. Ott most az alkotmány-párt ül. A középső padokig a függetlenségi párt foglalja el a helyet, mellette ül a néppárt, míg a nemzetiségiek régi helyeiken, a közép hegyen ülnek. Elnök nincs. Az előadói emelvényen *Tóth* János ül, majd csöngtet és ezt a beszédet mondja:

Tisztelt képviselő urak! Üdvözlöm önöket, midőn egybegyűltök. Szokás szerint a Ház legidősebb tagja foglalja el az elnöki széket. Így felszólítom *Madarász* Józsefet, (Eljenzés) foglalja el az elnöki széket. (Helyeslés).

Madarász József: Nem indokolja, hogy miért, de az elnöki széket nem foglalja el.

Tóth János: Felszólítottam tehát *Szappanos* István képviselő urat, foglalja el az elnöki széket. (Eljenzés.)

Szappanos István elfoglalja az elnöki széket.

Elnök: Adja az Isten, hogy az új korszak minden jót és áldást hozzon az országra. (Eljenzés). Felszólítja a Ház hat legifjabb tagját, a korjegyzői tiszt betöltésére. A jelentkezés így történik:

24 éves: *Rudnyánszky* Sándor báró.

25 éves: *Hoffmann* Ottó és *Bethlen* Ádám, *Barcsay* *Andor*, *Nagy* György.

26 éves: *Pallavicini* György ögróf.

Elnök: Bemutat egy miniszteri átiratot.

Pallavicini jegyző olvassa a miniszteri kinevezésekről szóló átiratokat.

Elnök felbontja a királyi kéziratot, melyet a jegyző felolvas.

Ugron Gábor hozzájárul ahhoz, hogy a kézirat tudomásul vétessék. De most határozatot hozni nem lehet, tehát helyezték a kéziratot

letétbe, hogy megalakulás után a Ház tudomásul vehesse.

Nagy György jegyző felolvassa a miniszteri kinevezésekről szóló átiratot.

Ezalatt *Tóth* János vezetésével beérkeznek a miniszterek. Elöl megy *Wekerle*, utána *Kossuth*, *Apponyi*, *Andrássy*, *Darányi*, *Zichy*, *Jekelfalussy*.

Polónyi Géza beteg és ezért nem jöhetett el. A miniszterek megérkezésekor az egész Ház feláll és percekig tapsol és éljenez.

A miniszterelnök a közepén foglal helyet. Tőle jobbra következnek: *Kossuth*, *Apponyi*, balra: *Andrássy*, *Darányi*, *Zichy*, *Jekelfalussy*.

Jegyző felolvassa a miniszterelnöki átiratot, mely konstatálja, hogy a múlt ciklus felosztása nem történt törvényes formában.

Elnök erre vonatkozólag javaslatot tesz.

Ugron Gábor: Ezt elegendőnek nem tartja, hanem majd a megalakulás után kell tárgyalás alá venni.

Wekerle Sándor: Biztosítja *Ugron*t, hogy ez így fog történni. (Helyeslés.)

Jegyző felolvassa a miniszterelnöki átiratot, melyben értesíti a Házat, hogy a felség kedden déli 12 órakor fogadja a Házat. Ezt megelőzőleg 11-kor gyülekeznek a Házban.

Madarász József: A jövőre vonatkozólag kéri, hogy nyujtsanak alkalmat a Háznak, hogy a felemléti dolgában vitát folytathasson.

Elnök: A hoinapi szertartás leírása a hainagyi hivatalban vehető át. A Ház hoinap egy órakor ülést tart, hogy a trónbeszédet meghallgassa.

Az ülés ezzel véget ért.

A főrendiházban.

A méltóságos főrendek már tizenegy órakor gyülekeztek. A folyosók igen tarka képet nyujtottak, mert a méltóságos főrendek nagy része teljes díszbe öltözött, hogy egyenesen a Szt. István szobor leleplezésére mehessenek. A főpapi kar is csaknem teljes számban jelent meg. *Samassa* bíboros érsekkel az élőkön vonulnak be. A bíboros miniszteri székben foglalt helyett. Mögötte ülnek *Párvy*, *Rádu* és mások.

Nyáry Jenő báró háznagy felszólítja *Zichy* Nándor grófot, hogy foglalja el az elnöki széket.

Zichy Nándor gróf: Hálával van eitelve Isten iránt, hogy e széket elfoglalhatja. Felkéri a korjegyzőket, hogy foglalják el helyeiket: *Csekolics* Sándor gróf, *Uzsterházy* Móríc gróf, *Széchenyi* István gróf. A jegyzőkönyvet *Csekolics* Sándor gróf vezeti.

Jegyző felolvassa a királyi kéziratokat és a képviselőház, valamint a miniszterelnök átiratait.

Elnök: Más tárgy nem lévén, elrendeii a jegyzőkönyv felolvasását és hitelesítését.

Ezzel az ülés véget ért.

MULATSÁGOK

(=) Reáliskola majálisa. Az aradi főreáliskola hetedik osztálya által a Csálai erdőben hoinap rendezendő majális, ha az idő kedvezni fog, fényesen ígérkezik. Kedvezőtlen idő esetén a majális az ifjak este a Fehér Kereszt nagytermében tartják meg.

(=) Mükedvelői előadás. Az aradi iparos ifjak egyrésze június 8 án, pünkösd első napján a Pika-féle vendéglőben (gróf *Leiningen*-utca 12. sz.) mükedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Belépő díj személyjegy 80 fillér. A tiszta jövedelem husz százaléka az Aradon felállítandó *Kossuth*-szobor alap javára fordíttatik. Műsor:

Kakasülön, monológ *Gabányi*tól, előadja: *Tóth* Mihály. Az örült költemény *Petőfi*től, előadja: *He-gyesi* Imre. Valasztáskor, monológ, előadja *Hodi* György. A véletlen. Vigjáték egy felvonásban. Irta: *Varga* János. Rendező: *Hodi* György. Sugó: *Cser-venkovics* Imre. Személyek: *Cservenkovics* Imre, *József* Mihály, *Asztalos* Juszti, *Hodi* György, *Tóth* Mihály. Előadás után tánc.

Aradi atléták Budapesten.

(Az Atlétikai Klub győzelme. — Levált budapesti csapat. — A debreceni verseny. — Aradi tornatanárok)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 21

Élénk érdeklődéssel néztek a sportkörök a budapesti posta- és távirta tisztviselők vasárnapi nagy torna és atlétikai viadala elé, mely nagy közönség jelenlétében folyt le Budapesten a csömör-úti versenypályán. Az ország két legelső hatos sulydobb csapata állott egymással szemben: a budapesti *Egyetemi Atlétikai Klub* jeles csapata és az *Aradi Atlétikai Klub* trenirozott kiváló csapata. A versenyen a vidékről egyedül az Aradi Atlétikai Klub vett részt.

Az aradiak nyolc tagból álló csapatát *Istváry Géza* vezényelte, míg a csapatban résztvevtek: *Molitorisz József*, *Banga Sámuel*, *Ziffer Sándor*, *Mudin István*, *Ódry Zoltán*, *Bogsán Károly* és *Alt János*. A zsúfolt trábin közönségek lelkes éljenzéssel fogadták az aradiak megjelenését. *Szathmáry János*, az A. A. K. elnöke a zsűri tagjal sorába meghívattván, kezdetét vette a hatos csapatok részére kiírt verseny.

A sulydobb mérkőzésre három csapat állott ki. Elsőnek dobott az *Egyetemi Atlétikai Klub* csapata, melyben az Athénben járt *Dávid Minály* is részt vett. Másodiknak az *Aradi Atlétikai Klub* csapata dobott s könnyed versengéssel összeredményben négy centiméterrel nagyobb eredményt érték el az E. A. K. eredményénél, jöllehet a csapat tagjai a szigorított feltételek miatt korántsem mutatták azt a formát, melyet tréningben nyújtottak. Harmadik lett a *Postások* csapata. Az aradiak győzelmének kihirdetése után fájdalommal vette tudomásul a közönség kedvenc budapesti csapata leveretését. *Barabás Béla*, ki a versenyen jelen volt, lelkes örömmel ment le a pályára, hogy a csapat jeles tagjainak fényes győzelméhez gratuláljon.

A sulydobb csapatversenyt a *kötélhúzás* követte, mely a Torna Szövetség szabályai szerint volt kiírva, de a Magyar Atlétikai Szövetség szabályai szerint tartották meg. Az aradi csapat a kiírt mód szerint trenirozott is nem csodálható, ha az Egyetemi Athletikai Klub csapata, mely idejében értesült a kiírás megváltoztatásáról, erős küzdelem után s az aradi csapat pályájának összedurása és lazává tétele után, amit a verseny előtt szabad volt intelem nélkül megtenniük, győzelemhez jutottak. Az aradiak aztán a Postások csoportját huzva el, jutottak a második helyre.

A sulydobb csapat tagjai voltak: *Ódry*, *Alt*, *Mudin*, *Molitorisz*, *Banga*, *Ziffer*. A kötélhúzó csapat tagjai ugyanazok, csak *Ziffer* helyén *Bogsán Károly* állott. A diadalmas utról ma reggel érkeztek haza atlétáink *hat első és hat második díjjal*, hogy vasárnap ujult erővel álljanak versenybe Debrecenben.

Említésre méltó, hogy *Andor Endre dr.*, a Tornaszövetség titkára az aradiak által precizen bemutatott szabadgyakorlatokért *Molitorisz József* sportosztályvezetőnek sietett gratulálni és arra kérte, hogy ily szép szabatsággal szerepeljenek a *debreceni* versenyen is, melyre tudvalevőleg az Aradi Atlétikai Klub népes csapattal készül elmenni.

A fővárosból vesszük azon értesítést, hogy az Aradi Atlétikai Klub két jeles tagja: *Kócsa Géza* és *Dinics Odón* (Budapest), a Nemzeti Tornaegyletben nyert szakszerű kiképzés után — előbbi dicsőréttel — képesítették tornatanárokká.

EGYESÜLETI ÉLET.

A munkáspártoló-egylet Kevermesen.

Arad, május 21

Az *Aradmegyei Gazdasági Egyesület* kebelében alakult mezőgazdasági munkáspártoló egyesület a tegnapi napon már megkezdte működését, ami oda irányul, hogy a mezőgazdasági munkások és munkaadók közötti érdekelletet kiegyenlítése révén a munkások részéről a gazdák ellen irányuló mozgalomnak az élet vegye, s ezen két egymásra utalt társadalmi osztály között a szocialista agitátorok lelketlen izgatásai folytán megbomlott régi jó egyetértést lehetőleg társadalmi uton, hatósági beavatkozás nélkül ismét helyreállítsa.

Az egyesület részéről vasárnap reggel *Vásárhelyi Józsi*, *Nagy Orbán dr.* és *Keller Iván*, az O. M. G. E. képviselőiben pedig *Arkóvy Rikard* segédtitkár *Kevermes* községben szálltak ki, hogy az ottani munkásokat az egylet céljáról felvilágosítsák. Az összehívott értekezleten a mezőgazdasági munkások igen nagy számban jelentek meg. *Vásárhelyi Józsi* fejtegette előttük a munkáspártoló egyesület célját s az egyesület megalakításának a szükségét.

Azután *Nagy Orbán dr.* intézett a munkásokhoz beszédet, fejtegetve a nép között elterjedt szocialista tanokat, aminek alapján élénk eszmecsere fejlődött ki az előadók és a munkások között.

A munkásokra mind a két előadónak beszéde láthatólag kedvező hatást gyakorolt, s az egyesület vezetősége ezen első kísérlet eredménye után ítélve, remélheti, hogy ezen az alapon tovább építve, az egyesület működése meg fog azon várakozásnak felelni, amely ahhoz az érdekelt felek részéről fűződik.

(*) A betegsegélyző pénztár közgyűlése. Az aradi ker. betegsegélyző pénztár tegnap délelőtre kitűzött közgyűlést, minthogy a kiküldöttek megfelelő számban nem jelentek meg. *Május 27-én*, délelőtt tíz órakor fogják megtartani a városbáza kistermében. A közgyűlést ekkor a megjelentek számára való tekintet nélkül, feltétlenül megtartják.

A hadnagy ur szerelme.

(Pör egy házassági ígéretről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 21.

A hadnagy ur a szegedi negyvenhatodik gyalogezred egyik ismert ifju tisztje, aki most a szegedi házlezredhez tartozó zászlóaljban, *Pancsován* szolgált. Amikor még Szegeden állomásozott, ismeretséget kötött egy csinos fiatal leánnyal, aki a szinpadra készült.

A hölgyecske színésznő akart lenni, tehát nemcsoda, ha romantikus lelkületű volt és — mint a legtöbb fiatal leány — regényhősnőnek tekintette magát. A regény hőse pedig a hadnagy volt, aki gondoskodott arról, hogy a kellemes regény minél hosszabb ideig szövődjék. Ki tudja meddig tartott volna még ez a szerelmi história, ha bele nem szól a dologba a legnagyobb regényíró: a sors. A hadnagy lassanként elmaradt a leány mellől, aki kijelentette, hogy nem tud a levagya nélkül élni.

— Felejteni, felejteni, — vigasztalta a kis hadnagy, szívének volt bálványát, akinek egy esztendő előtt még ezt mondta! „Szeretni, szeretni.”

De a boldogtalan leányka nem tudott felejteni. A hadnagy hiába helyeztette át magát *Pancsovára*, a leány, aki időközben elvégezte az Országos Szinlakadémiát, csak nem hagyta nyugodni. Könyörgő leveleket írt neki, amelyekben

emlékeztette a régi-régi ígéretekre. A regényhősnő azonban rossz volt a memóriája s így történt, hogy fél esztendő előtt a bohó, ábrándos, naiv leányka golyót röpített a szíve fölé. Szerencsére, nem volt halálos a lövés. Ellenkezőleg: az ólomgolyó kigyógyította nagy betegségéből, a győtrő szerelemből. Ennek helyét most már a gyűlölet váltotta föl. Gyűlölni kezdte a fiut, akihez még nem is olyan régen szerelmes leveleket írogatott.

Az elhagyott nőcske most is írt levelet, de nem a hadnagnak, hanem a 46. gyalogezred parancsnokságának, amely előtt bevádolta egykori szerelmét. Azt írta, hogy az *házasságot* ezért neki s miután becsületszavát nem tartotta be, érdemtelen lett a tiszt rangra. *Kéri tehát a hadnagy lefokozását.*

Katonáknál nem ismernek tréfát az ilyen kérdésben és a legkisebb panaszra is becsületügyi eljárásnak vetik alá a tisztet. Így történt ez a szűrésznő hadnagyával is. Becsületügyi eljárást indítottak ellene, de egyben utasították a megvádoit tisztet, hogy *indítson pört a leány ellen vágalmazás miatt.* A hadnagy meg is tette a följelentést egykori ideálja ellen a szegedi büntető járásbírósnál, amely e hó 25-én foglalkozik a pikáns pörrel. A tárgyaláson mint katonai cenzor, megjelenik egy százados is, aki azt figyelni nem merülnek-e föl a tárgyalás során a hadnagy ellen kompromittáló adatok? A becsületbírósnak a járásbírósnak ítéletétől teszi függővé: vajjon fölmentse-e a hadnagyot vagy pedig a panaszos leány kívánságának tegyen e eleget?

Tisztli körökben kíváncsian tekintenek a pör kimenetelére.

A Barnum-cirkusz Aradon.

(Hogy működik Barnum és Bailey.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 21.

Éppen öt éve, hogy májusban az Alföldön vonult át amerikaias gyorsasággal és reklámmal a *Barnum és Bailey* cirkusz, lábba ejtve a közönséget, amerre csak megfordult. Az óriási vagyonnal rendelkező látványossági részvénytársaságnak *Barnum* volt a megalapítója. Ez a társaság később szövetkezett *Bailey* konkurrens céggel s így négy nagy művészársaság járja különvonatokkal Amerika államait, s minden négy évben más más csoportja a vég Európát. A cirkusz tudvalevőleg hatalmas apparátussal dolgozik s csupán reklámciókra milliókat költ, tudva azt, hogy az ügyes reklámban rejlik az anyagi siker titka.

Most a társaság második csoportja, rendkívül ügyes művészeivel, csodaembereivel, állataival Magyarországon van és saját, 50 vagonból álló különvonatán utazik. *Csabára* július 2-án, hétfői napon hajnalban érkezik a *Barnum Buffalo-cirkusz* és 8 órakor a vásártéren már állani fog a sátorlábor. Előadás délután és este lesz, június 3-án pedig már *Aradon* tart előadást a hatalmas vállalat.

Érdekes, hogy miképpen működik utazása közben a cirkusz vezetősége. Csütörtökön például *Csabán* járt a társulat első megbízottja, aki az utcai reklamizációt intézi. A város népesebb részlein ezer méterre menő deszkapalánkot állítat föl, melyet falragaszokkal látnak el. Ha ez meglesz, jő a plakátírózófőnök embereivel sezt követi az élelmezést szervező főnök, majd a hirdapl reklamizációt intéző titkár. Az utcai reklamizációt intéző hivatalnok már *Aradon* is járt s megtette intézkedéseit.

Aradon egyelőre még nem tudható, hogy milyen eredménnyel járnak a *Szendrey*vel való tárgyalások. Tudvalevőleg a városban nem mű-

ködhetik cirksuz a színházi idény alatt, csupán a színházgazgató engedelmével. Valószínű azonban, hogy a megegyezés létre fog jönni s hogy a cirksuz július 31-én megtartja előadását.

Az előadás napján reggel a főpénztáros kifizeli a városban a számlákat, másnap pedig viszik az amerikaiak a csinos bevételt tovább. A társaság megbízottja kijelentette, hogy Aradra nagyon szívesen jönnek, mert öt év előtt Magyarországon Aradon volt a legnagyobb egy napi bevételük; a legrosszabb Szoinokon, ahova ezidén nem is mennek. Aradról Erdélybe megy a társaság, hogy Barnum-lázba ejtse a bérces ország lakóit és azok zsebeit is.

Hamiskártyás gavallér.

(Hajtsa egy szipista után.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 21.

A nagyváradai rendőrség és a biharmegyei csendőrség már hetek óta nyomoz egy általános ismert és mégis titokzatos idegen uriember után, aki a legvakmerőbb, nagystílű hamiskártyázásokat vitte végbe Nagyváradon és Bihar megyében anélkül, hogy hosszú ideig rájöhettek volna a manipulációkra. Most végre feljelentés készül a széthamos ellen és kártyáival való fosztogatásainak előreláthatólag véget vet a hatóság, amely ellene Nagyváradon és Bihar megyében meg fogja indítani a nyomozást.

A titokzatos idegen több hónappal ezelőtt tűnt fel Nagyváradon. Senkise tudta: honnan jött és mit keres Nagyváradon. A város egyik legelőkelőbb szállójában lakott, elegánsan öltözkölt az alacsony, szőke, kissé kövéres, kopaszodó ur, akiről csak annyit tudtak, hogy Krets Béla a neve, sok a pénze és mint duzzogó magánzó passzióból végigutazza egész Magyarországot.

Krets Bélának, az elegáns, aranygyűrűs, aranyláncos magánzónak hamarosan híre futott, mint kitűnő kártyajátékos, aki leguisezőbb kártyajátékokat művészettel kezeli, akivel elsőrangú élvezet a kártyajáték. Hamarosan megismerkedtek vele a bihari urak közül többen és a szálloda rejtett kártyaszobáiban megkezdődtek a nagy kártyajátékok. *Napolon keresztül* kis megszakításokkal tartott egy egy ilyen kártyajáték. Krets Béla szerencséje végesvéig kitartott. Sokszor négyezer, sokszor *hatezer korona kártyanyereséggel* kelt fel az asztal mellől, ahol éjszakánként keresztül virrasztották a játék izgalmában. A vége minden ilyen kártyajátéknak pezsgős dártdó volt. Muzsikát a cigány és fogyott a bufelejti francia pezsgő. Krets Béla jól számított. A cigány és pezsgő fentartották előkelő hírnevét. Hosszu ideig gyanu se fért előkelőségéhez. nobliss gondolkodásához.

Azonban hetek múlva Krets Bélától az előkelő partnerek elidegenedtek. Tünetes szerencse kísérte ennek az embernek játékát, senkise mert vele leülni a kártyasztalhoz, amelynél Krets Béla nagyváradai tartózkodása alatt több mint *tizenöt ezer koronát* besepert. Krets Béla ekkor látta, hogy itt az idő a Nagyváradról való távozásra. Szövetséget kötött egy igen előkelő nagyváradai urral család gyermekével, akinek költséges passzióhoz Krets Béla sokszor adott pénzt és akinek ismeretése, nagy összeköttetése az elegáns világban: Krets Bélának utat nyitott előkelő biharmegyei kastélyokba. Múltva járták végig Bihar megye nagy részét, magukkal vevé a tünetes kártyaszerencsét. A leghétpróbásabb és a leggazdagabb kártyajátékosok ültek le Krets Bélával kártyázni és nem tudták legyőzni szerencsét. Legutóbb, talán egy héttel ezelőtt, Krets

Béla társával együtt egy Nagyváradhoz közel lakó nemesi család pátriában több, gazdag földbirtokostól huszezer koronát nyert két éjszakán keresztül.

A nagy játék után Krets Béla eltűnt a vidékről. A vesztes urak most *feljelentést adnak* be ellene, mert rájöttek arra, hogy a kártyát hamisan kezeli és több fiatal biharmegyei urral uzsorakölcsön üzletet kötött. Általános azt hiszik, hogy Krets *budapesti uzsorás*, még pedig a legveszedelmesebb uzsorások közé tartozik, aki lejött a jó vidéket „megkoppasztani.”

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Frater Loránt aradi hangversenye. Frater Loránt e hó 24-ikén tartandó hangversenye iránt a közönség széles rétegeiben élénk érdeklődés mutatkozik, amit fokoz még az is, hogy a zongoraszámokat Tarnay Alajos, a hírneves zongoraművész fogja ellátni. A hangverseny részletes műsorát holnap teszük közzé. Jegyek H. Klein Mór könyvkereskedésében kaphatók.

Általános sztrájk Temesvárott.

(Katonaság a munkások ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 21

Temesvárott az építőmunkások hetek óta tartó kizárása oly nagyfokú elégedetlenséget keltett, hogy ma az egész munkásság *sztrájkba lépett*. Az általános sztrájkról az alábbi tudósításunk számol be:

Az építőmunkásoknak hetek óta tartó kizárása miatt ma reggel kiütközött az általános sztrájk. Valamennyi műhelyben és gyárban szünetel a munka, csakis a vasúti műhelyekben és a dohánygyárban dolgoznak a munkások, de a sztrájkolók ezeket is terrorizálják. Azonkívül fölkeresték az üzlettulajdonosokat és fölkeresték őket, hogy üzleteiket zárják be, különben nem állanak jót semmiért. A sztrájkolók a belváros főterén, a Losonczy-téren tanyáznak és holnapra zavargásokkal fenyegetőznek. A villamos vasut forgalma is szünetel. A polgármester délelőtt fogadta a sztrájkoló küldöttséget. A polgármester kijelentette, hogy délután békítő bizottság fog összeülni. A hangulat rendkívül elkeseredett. A sztrájkolók kocsikat állítanak meg az utcákon és átvágják az istrángokat. A villamos világitási telepet katonaság őrzi.

A helyőrség az általános sztrájk miatt készenlében van és azokat a gyárakat, amelyekben a munkások dolgoznak, katonaság őrzi. Holnap a rendőrség fölmentését és csendőrséggel való helyettesítését fogja a hatóság kérni. A sztrájkolók több embert *véresre vertek*. Nincs kilátás megegyezésre, mert az építőmesterek nem akarnak engedni. *A lapok nem jelennek meg*.

Késő éjjel érkezett távirat jelenti: Az általános sztrájk az építőmesterek és a munkások közös megegyezése folytán *résben megszűnt*. A munkások azonban a megegyezés megkötése után kijelentették, hogy a munkábaállítás csak a kőművesekre vonatkozik, míg a többi szakmákban *folytatják a sztrájkot*. A felültetés miatt nagy az izgalom. Este megindult a villamos közlekedés.

Az új t. Házból.

(Az első inkompatibilis. — Püspökök a képviselőházban. — Makkai Zsiga utóda.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 21.

Az országgyűlés megnyitására azok az újonnan megválasztott képviselők, akiknél az 1901: XXIV. t. cikk szerint az összeférhetlenség esete fenn, kötelesek ezt megbízólevelük bemutatásakor a Ház elnökének írásban bejelenteni és végleges igazolásuktól számított 80 nap alatt az összeférhetlenségi helyzetet megszüntetni. Valami nagy számban niacsenek az inkompatibilis képviselők.

Ezeknek egyike Popovics Sándor, a pénzügyminiszteri államtitkár, akinek az *Osztrák-Magyar Bank*-nál viselt kormánybiztosi állása az új törvény szerint a képviselői állással összeférhetetlen. Így Popovics Sándor államtitkár képviselővé történt megválasztása következtében kénytelen lesz a *kormánybiztosi állásról lemondani*. A helyettes magyar kormánybiztos a banknál jelenleg Márffy Albin miniszteri tanácsos, a ki az új kormánybiztos kinevezéséig képviselői fogja a magyar kormányt a jegybanknál.

A magyar képviselőházból számos püspök került már ki. Képviselő volt, mielőtt püspökké lett, Samassa József egri érsek, Bendé Imre nyitrai, Ivánkovics János rezsnyói püspök és mások. De, hogy valaki mint püspök kerüljön a képviselőház padsorába, arra még nem volt példa. A ma összeült képviselőház tagjai között pedig nem kevesebb, mint *négy püspök és egy pátriárka van*. Ezek az egyházi főméltóságok persze soha sem fognak megjelenni a képviselőházban, mert ők akarataik, sőt tudtuk nélkül lettek képviselőkké s a legelső kínálkozó alkalommal le fognak mondani mandátumukról.

A püspök-képviselők mind *horvátok* s a horvát tartománygyűlés választotta meg őket képviselőkké a magyar országgyűlésre. — kénytelenségből. Negyven képviselőt kellett választania a horvát tartománygyűlésnek, de mivel a nemzetipártiak és a Starcevic-pártiak nem fogadták el a megválasztást, bekövetkezett az a furcsa helyzet, hogy az alig száz tagból álló horvát tartománygyűlés a negyven magyarországi képviselő közé kénytelen volt főispánokat és püspököket beválasztani, hogy kiteljék a létszám. Így lett magyar országgyűlési képviselő Brankovics karlócai pátriárka, Drohobeczeky kőrösi görög katolikus püspök, Miron zenggi és Gruics károlyvárosi püspök és Nikolics püspök arianiai perjel, akik mindannyian a főrendiháznak is tagjai.

Ezek a főpapok a képviselőiségről egyelőre le nem mondhatnak, mert a horvát országgyűlést elnapolták. A közjog tudósai most elvitatkozhatnak rajta, hogy az akarataik ellenére megválasztott horvát főpapok tulajdonképpen hol gyakorolhatják törvényhozói jogukat: a főrendiházban-e, vagy a képviselőházban?

Az ákosfalvi új képviselő, Barcsay Andor így mondotta el ma, hogy hogyan buktatta ő meg Makkai Zsigát, a harisnyás székeleyt:

Néhány nappal a választás előtt megtudtam hogy Makkal Zsiga egy cséplőgép-garnitúrát hoztatott magának és azt saját vagy kölcsönként igaerővel fogja Marosvásárhelyről Backa-Madarasra vontatni. Hamar befogattam és kocsin kísérttem a cséplőgépet az állomástól, hogy az uton a járókelők azt higgyék, mintha a cséplőgéphez némi közöm lett volna. Majd a Backa-madarasiak szemeláltára elfogtam Zsiga bárt és élénk gesztusok kíséretében magyarázatot tartottam neki a benzínmotor üzemeről. A többi

azután korteseim végezték el. A jó góbék előtt elbírastatták, hogy Zsiga bá' Barcsaytól egy cséplőgépet kapott ajándékba, de kikötötte ma gának Barcsay, hogy a választás napján legalább 250 szavazót tartozik átadni neki. Amennyiben a kikötött szavazók számából hiányoznék, Makkai fejéknél ötven korona bírságot tartozik fizetni!

Mikor a góbék már két napig tündöttek az ügylet különös voltán, más kortések így szólottak hozzájuk:

— Mik vagytok ti birkák, akiket akolba terel Zsiga bá' és úgy hajt át Barcsayékhoz? Hat nem tudtok ti elmenni a magatok lábán, a hová akartok? Ha az egyik székely elad benneteket egy rongyos masináért, hát becsüljétek meg a székely fejedelmek utódát!

Több se kellett a székelyeknek! Magértették az okos szót és nagyon zokon vették Zsiga bá'tól, hogy előre alkut kötött a bőrükre. Ziffer pedig így szereztem Makkai Zsiga cséplőgéppel vagy kétszázötven szavazót magamnak.

Próba öngyilkosság Aradon.

(A szerelem — mint olyan.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 21.

Es strebt der Mensch, so lang er lebt, — mondja a germán költő. A világ igen sokat köszönhet az emberek ezen tulajdonságának, amely nélkül sosem kerülne abba a kellemes helyzetbe, hogy Aradon automobili omnibuszon kocskazzunk, sőt: lovasuton kéjuttazzunk. A nagy találmányok közül az újabb időkben főleg kettőt hozott ez az igyekezet: a drótnélküli telegrafálist s a revolvergolyó nélküli öngyilkosságot, amelyet éppen a tegnapi nap folyamán fedezett fel Aradon egy élesemjű ur. A kiváló fontosságu találmányról tudósítónk a következőket jelenti:

A Vörösmarty utca 1. s. számú házában a bérleti és kereskedősegédi minőségben lakik egyik aradi divatárkereskedés alkalmazottja, F. J. A fiatal ember szabad óráiban azzal foglalkozik, hogy szerelmes egy csinos leányba, akinek személyéről nem tud többet a krónika, csak annyit, hogy a csókja méz, a szíve jég. Esetleg márvány. Szóval a jégbehűtött márványszív tulajdonosa a hevesvérű ifju szerelmét fagyasztó közönynyel viszonzta, ami természetesen fölötébb elkeserítette az udvarlót.

Francia regényekben olvasható, hogy hasonló szerelmi ügyekben kitűnő szolgálatot tesz, ha az ifju szerelemese előtt érdeklő, nemes egyszerűséggel szívenlővi magát. A hölgyek ilyenkor előbb elájulnak, majd felocsudnak s a nagy szerelemtől meghatva, jegecs borogást raknak a seblázás szeladon fejére. A nota vége pedig legrosszabb esetben is házasság.

Az ilyen regények F. J. nek azt az eszmét adták, hogy öngyilkos legyen. Hosszasan töprengött, hogy miként lehetne ezt a műveletet fájdalom és életveszély mellőzésével végrehajtani, amíg végre kitalálta. Léven pedig a tettek embere, nem habozott sohaig, hanem terve kiviteléhez látott. Revolvert vásárolt és hazarohanván, becsöngette a szobaleányt.

— Mariska, — mondta neki tragikus hangon, — csak azt akarom mondani, hogy maga most utóljára beszél velem, mert én agyonlövöm magam.

Nagyobb nyomaték okából kirakta a revolvért az asztalra, ami természetesen nagy konsternációt idézett elő a szobaleányban.

— Ne izéljen ifiur! Csak nem akarja magát komolyan megölni!

— Már hogyne akarnám, mikor akarom!

Ezzel elővette a revolvértöltényeket és isteni nyugalommal bedugta őket illetékes helyükre. Előbb azonban óvatosan kifeszítette már a golyókat, ne-

hogy az öngyilkosság a kalmából valami baj is történjék.

A szobaleány borzasztóan megrémült és el akarta venni a revolvért. A halálasztant szeladon azonban elszaladt e léle és a szomszéd-szobába rohanván, annak ajtaját behuzta maga után. A szobaleány erre a másik oldalon ment be a szobába, a hová éppen akkor ért, mikor az ifju a legnagyobb nyugalommal mellbelötte magát, még pedig nem is egyszer, hanem kétszer. Azután szenvedéstől megtört hangon sóhajtott:

— Oh jaj, végem van és vesse föl az ágyamat!

Ez is megtörténvén, az ifju, akinek melléből egyáltalában nem patakzott a vér, higgadtan lefeküdt és fájdalmasan jajgatva kijelentette, hogy ne hívjanak orvost, mert ő csakugyan meg akar halni. Ohajtása teljesedett is. Meghalni ugyan nem halt meg, de orvost sem hívtak hozzá. Az öngyilkosság híre azonban csakhamar befutotta a várost és lön általános sajnálkozás.

Ma reggel pedig F. J. megjelent a boltban, és a legnagyobb nyugalommal szolgálta ki a vevőket. Hogy szerelmi téren milyen következményeket vont maga után a próba öngyilkosság: nem tudható. De a boltban állítólag következő beszélgetés folyt le a segéd és főnöke között:

— Hát maga nem öngyilkolta meg magát?

— De igen. Mivel azonban ilyesmire csak vásár- és ünnepnap délután van időm tehát ma nem maradhatam odahaza. Alásszolgáolja, nagyságos aszszony, mivel szolgálhatok? . .

Kossuth Ferenc és az önálló vámterület.

(Részleges kabinetváltás előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 21

Magyarország gazdasági megerősödésének legfontosabb biztosítója az önálló vámterület felállítása s ezzel együtt az autonóm vámtarifa behozatala. Ezért küzd már évek óta a magyar kereskedői és iparososztály, s most, a mikor az a párt került uralomra, amely egyik sarkalatos programpontja gyanánt kezeli az önálló vámterület követelését, most az egész ország feszült várakozással néz a bekövetkezendők elé. Sajnos azonban, a Lajthán tul a legkisebb engedékenységet sem tanusítják ebben az ügyben, sőt Hohenlohe a legmerevebb tagadó álláspontot foglalja el.

A magyar közvélemény bizonyára a leghatározottabban elvárja, hogy az új kormány, de különösen Kossuth Ferenc, a függetlenségi párt vezére ebben a kérdésben nem tűrnek megalkuvást s minden paktum mellőzésével szigorúan ragaszkodnak álláspontjukhoz. Amint értesülünk, az osztrák kormány merev álláspontja miatt részleges kormányválság van készülöben, amennyiben Kossuth Ferenc állását köti az autonóm vámtarifa kérdéséhez.

Budapesti tudósítónk táviratozza:

A M. H. a következőket írja:

Hullámfodor siklik végig a politika csöndes vizein. Lajthán tulról kezdik zavarni vizeinket. A gazdasági kérdésben sarkára állott Ausztria és most a magyar kormányon a sor, hogy ebben a nagyfontosságú kérdésben válaszoljon. Ebből a végből tanácskoztak tegnap a magyar miniszterek *deltől estig*. Az osztrák kormány az autonóm magyar vámtarifát gáncsolja és ellenzi külön törvénybe iktatását. Az

osztrák kormánynak az autonóm vámtarifa dolgában az a fölfogása, hogy habár azonos is a közös vámtarifával, mégis az első lépés a gazdasági különválás felé. Az osztrák kormány fölfogása szerint a a magyaroknak az autonóm vámtarifára vonatkozó követelése beleütközik az 1899. évi XXX. törvénycikk rendelkezéseibe is, amely a vámszövetséget 1907. évig rendeli főtartani. E szerint a törvény szerint a vámterület közössége és a vámtarifa közössége csakis *közös megégyezés alapján szüntethető meg*. A magyar kormány ezzel szemben ragaszkodik az autonóm vámtarifának különösen törvénybe iktatásához. Ugy tudjuk, hogy az éles differenciák elsimitása érdekében *Wekerle Sándor* miniszterelnök a legközelebbi napokban *Bécsbe* utazik és folytatja az illetékes osztrák tényezőkkel a tanácskozásokat.

A M. N. írja:

A tegnapi tanácskozás az önálló vámterület körül forgott, melynek becikkelyezését a magyar kormány képviseli. *Wekerle Sándor* ismertette az osztrák kormány ellenkező álláspontját. Az osztrák kormány a leghatározottabban *szembeszállt a magyar kormány követeléseivel* és *Hohenlohe* miniszterelnök ezt a tagadó álláspontját a király előtt folytatott tanácskozáson is főtartotta ugyanarra, hogy *Wekerle* közlése szerint osztrák részről ebben a kérdésben nincs kilátás engedékenységre. *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy ragaszkodik álláspontjához és semmi körülmények között nem mond le arról, hogy külön magyar vámtarifát iktassunk törvénybe. Anyarra ragaszkodik ehhez az álláspontjához, hogy *tárcáját köti a külön magyar vámtarifa becikkelyezéséhez*. *Kossuth* erélyes föllépésének híre azonnal válsághíreket teremtett a *Kossuth* Lajos-utcai politikai korzón.

Pintye György és társai.

(Elítélt pénzhamisítók.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 21.

Több ízben megírtuk már, hogy az utóbbi esztendőben *Arad*, *Békés*, *Temes* és *Krassó-Sörény* vármegyékét ügyesen és óvatosan működő pénzhamisító bandák a szó szoros értelmében elárasztják hamis pénzekkel. A hamisítások számai a legtöbb esetben *Arad* megyébe vezetnek s így a pénzhamisítások ügyei a nagyváradi törvényszék elé kerülnek. Alig telik el hét, hogy egy-két pénzhamisítási ügyet ne tárgyaljon a nagyváradi törvényszék. Legutóbb két ilyen kuszált és bonyolult ügy került a nagyváradi törvényszék elé, a melyek közül az egyikben főszereplő ismét *Pintye György*, a hírhedt exdetektív és a törvény előtt régen ismert díjnok, akinek a pénzhamisítások miatt már nem egyszer gyűlt meg a baja a hatóságokkal.

A két ügy tárgyalásáról a következőkben számol be tudósítónk:

Stefanesek Juon miloval, *Arad* megyei parasztgazda és egy társa *Dustyász* Trandafir Lippán egy vásár alkalmával a korcsmában találkozott *Kovács* Demeterrel, aki csak nemrég szabadult ki a börtönből, ahol pénzhamisításért volt lezárva. A furfangos *Kovács* rábeszélte a két szegény parasztot, hogy rendeljenek nála hamis pénzt s ezen a címen a testvére, *Kovács* Mihály segítségével ki is csalt tőle száz egy

nehány koronát a hamis pénzekért és valószínű, hogy adott is nekik ilyen pénzt, mert amidőn a csendőrök rájöttek a dologra, a Stefanész házban megtaláltak egy csomó hamis pénzt és a hamis 5 és 1 koronás, valamint az 1 forintos ezüst pénzek készítéséhez szükséges mintákat és készülékeket.

A tárgyaláson a vádlottak belismerték, hogy a pénzhamisítás végett tényleg összebeszéltek és a szükséges anyagokat, ólmot, cinkt és egyébeket beszerették, de a pénzkészítéshez nem fogtak hozzá. A Stefanészknél talált hamis pénzekre vonatkozólag azt adták elő, hogy azt egyik ellenségük, a tanuként kihallgatott Hirc Mihály hagyta náluk.

Mínthogy arra vonatkozólag, hogy a hamis pénzt csakugyan ők készítették volna, semmi bizonyíték sem merült fel, a törvényszék a btkv. 205. és 208. §§. alapján pénzhamisításra való szövetkezés miatt Stefanész Juont, Dusstyán Trandafirt és Kovács Mihályt két-két hónap, Kovács Demetert pedig három hónapi fogságra ítélte s ezt a büntetésüket a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vette. Az ítéletben a vádlottak megnyugodtak, a közvádló azonban felebezett.

A másik eset sokkal érdekesebb.

Tóth János sarkadi hetven éves parasztagazda, akinek holmi váltóhamisítás miatt egy kis letűlni valója volt 1904-ben, a nagyváradi királyi ügyészség fogságában megismerkedett Pintye Györggyel, a híres pénzhamisítóval, akivel megegyeztek, hogy majd, ha kiszabadulnak, fölkeresik egymást és akkor Pintye olcsón sok hamis pénzt fog adni neki.

A dolog úgy is történt, hogy amidőn 1905-ben előbb Tóth, majd Pintye a fogságból kiszabadultak, találkoztak Sarkadon és Tóth átadott Pintyének 42 koronát, hogy annak fejében neki hamis pénzt adjon. De előbb kikötötte, hogy mustrát küldjön neki. Pintye küldött is egy 1 forintos és két 1 koronás pénzdarabot, de azt Tóth nem találta jónak és ezért eljött Aradra Pintyéhez, ahol azután kapott — amint mondja, — 20 darab „tökéletes, akkurátus” 20 fillérest. Ezeket a hamis pénzeket Tóth, meg a felesége, meg Príbi Lajos forgalomba hozta, de rájöttek a csendőrök a dologra és a négy vádot tartóztatták. Meg is találtak náluk néhány egy forintost, két koronást és 20—25 darab kitűnően sikerült 20 fillérest.

Az ügyet a nagyváradi kir. törvényszék Böhm Jenő elnöklése mellett tárgyalta. Tóth Lajos belismerte, hogy átadott 42 koronát, azt azonban kölcsön adta és azért ment Aradra, hogy a kölcsön adott pénzt Pintyétől visszakérje, Pintye azt mondta, hogy nincs több pénze, csak husz darab 20 fillérese. Ezt ő elfogadta, de nem ismerte föl, hogy hamis.

Tóthné belismerte, hogy egy rossz forintost kiadott, de azt a nagyszalontai vásáron kapta.

Pintye természetesen tagadott mindent. Még azt is, hogy Tóthékkal valaha találkozott.

Príbi is tagadott mindent, de ő rá nem is merült fel semmi terhelő adat.

Baróthy Pál ügyész vádoló, Hegyesi Márton, Papp János, Kiss Elek és Fehér Adolf ügyvédek védőbeszédet után a törvényszék meghozta ítéletét, amely szerint a vádlottakat büntetésnek mondta ki a hamis pénz csalárd forgalomba hozatala, illetve a hamis pénz megszerzése vétségében és ezért a 207. §. 2. p. és a 206. és 209. §-ok alapján Tóth Jánost há-

rom havi, Tóth Jánosét két havi, Pintye Györgyöt pedig kilenc havi fogságra ítélte. Príbi Lajos ellen a törvényszék megszüntette az eljárást.

Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a védők felebezést jelentettek be.

A kiegyenlítés politikája.

Wekerle a jövő feladatairól.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 21.

A mai napon az általános érdeklődést teljesen lekötötte a képviselőháznak mai első ülése, amelynek minden zavaró diszszonancia nélküli lefolyását mindenki biztató jelnek tekinti a törvényhozás sikeres munkásságára.

Wekerle a törvényhozás feladatairól.

Az alkotmánypártnak ma este 8 órakor ismerkedései estéje volt, amelyen Wekerle Sándor miniszterelnök, Andrássy Gyula, Darányi Ignác és Jekelfalussy Lajos miniszterek, Sztéryni József, Bolgár Ferenc és Popovics Sándor államtitkárok és mintegy kétszázötven párttag vettek részt.

Az első felköszöntőt Szivák Imre mondotta Andrássy Gyulára, mire Andrássy hosszabb beszédben többek között a következőket mondotta:

— Ezelőtt másfél évvel talán huszan hagytuk ott a szabadelvű pártot és vándoroltunk át ebbe a helyiségbe, amely akkor csak úgy kongott az ürességtől. Azóta megerősödünk, megsaporodunk, válságos küzdelmek során a nemzet kezéből erőt kaptunk s ma a legerősebb 67-es párt vagyunk. Ezt az eredményt egyrészt annak köszönhetjük, hogy hűségesen kitartottunk a magyar alkotmány mellett, válságos pillanatokban komoly harcot folytattunk az alkotmány érdekében, oly igóben, amikor bizony kétséges volt, hogy vajjon nem fog-e bennünket az erőszak eszközeivel elsodorni, elsöpörni. Emellett azonban ugyanakkor mindig figyeltünk arra, hogy túlzásba ne essünk, hogy a guvernementális tekintetekkel ellentétbe ne jöjjünk, hogy utópiákat ne szolgáljunk és hiven ragaszkodjunk a 67-es alaphoz. Mi csak akkor fogunk megfelelően föladatunknak, ha hűek maradunk azon irányhoz, amelyet követünk, ha mindig szolgáljuk nemzetünket, a magyar nemzeti eszmét, de mindig tekintettel vagyunk a gyakorlati élet követelményeire és a mérséklet középutját mindig megtartjuk.

Onök engem vezérnek neveznek, de én tényleg alvezér vagyok, nekem is van vezérem, a kormány elnöke nekem mint a kormány egyik tagjának vezére. Tehát nem az én föladatomból megszabni a jövő útjait, hanem Wekerle barátomé.

Andrássy végül a párttagokat éltette. Nagy Ferencnek Wekerlére mondott felköszöntője után a miniszterelnök a következő beszédet mondotta:

— Én a politika terén most mint neofita tűnök. Működtem már a politika terén, de elhagytam azt, mert arra a tapasztalatra jutottam, hogy inkább a személyes érdekek érvényesülése tolu előtérbe, mint a nagy elvekért való küzdelem. Visszajöttem a politika terére akkor, a mikor tapasztaltam, hogy itt személyes

versengés nincs és a személyes érdekeket ismét egy nagy elvi küzdelem, nagy elvi igazságok megvalósításának szüksége váltotta föl. A vezéri szerepet Andrássy Gyulától el nem fogadom, az ő politikájának igazsága az, amelynek kihatása tovább tart, mint a mi működésünk. Nekünk két feladatunk van: először a mult romjait eltakarítani, másodszor maradandó közállapotokat teremteni. Politikánk a kiegyenlítés politikája, a különböző törekvéseknek helyes egyensúlyban tartása.

Ausztria is bojkottál.

Bécsből táviratozzák: Az alsó-ausztriai bortermelők a földmívelésügyi minisztérium képviselőjének, Lueger polgármesternek, a tartományi főnököknek, több képviselőnek és nagyszámu közönségnek jelenlétében megtartották évi közgyűlésüket, amelyen Steiner Ferenc képviselő a következőket mondotta:

— Evtizedek óta védelmet kér az osztrák mezőgazdaság a magyar mezőgazdasági termények tömeges behozatala ellen. Ausztria lakosságának türelme, amelyet eddig a sovíniszta magyarok hártalan túlzása ellenében tanusított, véget ért és nyíltan kifejezzük, hogy mi az esetben, ha Ausztria kormánya a törvényhozás útján nem volna képes Ausztria érdekeit megvédeni, magunk fogunk segíteni a bajon. A magyar mozgalom folytán az osztrák ipar termékeit bojkottálják, tehát kénytelenek vagyunk hasonlóval visszafizetni. Ezért az osztrák termékek bojkottjával a Magyarországból behozott mindenféle gazdasági termékek bojkottjával fogunk válaszolni. Ausztriának szükségeit csak olyan állam termékeiből szabad fedeznie, amely az osztrák ipar termékeit használja. A jelenlevők nyomatékosan fölkerik a kormányt, hogy a magyar kormány túlnagy befolyásával szemben tántoríthatatlanul védje meg Ausztria népeinek érdekeit a kilátásban levő tárgyalások során.

Az első petíciók.

Tegnap délben tizenkét óráig, amikor az első választási napon megválasztott képviselők ellen való peticionálás határideje lejárt, három mandátum megsemmisítése iránt érkeztek be petíciók a képviselőház elnökségéhez. Mind a három nemzetiségi képviselőnek, nevezetesen Brediceanu Coriolán németbogsáni, Petrovics István dr. nagyszebeni és Popovics György dr. lugosi mandátuma ellen irányul. A panaszok szerint a peticionálók bizonyítani kívánják, hogy a választás ideje alatt a román izgatók valósággal rémuralmat létesítettek a három krassó-szörénymegyei választókerületben.

SPORT.

Az ifjúság tornaversenye.

— A győztesek. —

Arad, május 21.

A kedvezőtlen idő miatt vasárnap elhalasztott ifjúsági tornaversenyt tegnap tartották meg a Liceum előtti térségen.

A tornaverseny délután négy órakor kezdődött, Nagy Sándor tornatanár vezetése alatt. A hétszázhatvan főnyi tanulóifjúság szívet győnyörködtető látványt nyújtott festői öltözékében.

A zenét a háziezred zenekara szolgáltatta.

A verseny lefolyását és eredményét alább ismertetjük:

Székhely: A gimnázium tanulói közül elsők: Orfi Gyula, Zeichmeister Sándor, Asbót Oszkár, Kiss Géza, Sztójánov Mihály, Asbót Gyula, Weblér Miklós, Rombauer Antal, Bittó Zoltán.

A reáliskolában kar szerint versenyeztek a tornászok. Az eredmény ez: elsők Eckhart István, Somogyi Kálmán, Szathmáry Kálmán, Zajonkovszky Márton, Virágh Lajos, Széll József, Steinfeld Imre, Lengyel László.

A tanítóképző intézetből elsők: Janszky Elemér, Pintér Lajos, Brázsa Valér, Nika Líviusz.

Művészet: A gimnáziumból elsők: Opre Péter, Széll Aladár, Gregus Pál, Salamón Hermann, Sztójánov Mihály, Rezik Béla, Turhu János, Bittó Zoltán.

A reáliskola osztályába elsők: Reinheimer Sándor, Dugasz Kálmán, Guld Emil, Cserő József, Pécsey Béla, Szathmáry Kálmán, Steinfeld Géza és Schmit György.

A tanítóképző-intézetből elsők: Wéber József, Lukács Imre, Pintér Lajos, Henz János.

Magasugrásban: A három intézet együtt versenyzett. Elsők lettek: Szathmáry István reáliskola és Mudin Miklós tanítóképző.

Súlydobás a tanítóképző intézetben első: Mudin Miklós (10 m. 54 cm.), a reáliskolában első: Kovács Dénes (9 m. 40 cm.), a gimnáziumban első: Bodea György (8 m. 63 cm.)

+ **Kirándulás az Izbuk forráshoz.** Az Aradi Turista Egyesület szombat délután rendezte első kirándulását az Izbuk időszakos forráshoz. A turisták Gurahonig kocsin tették meg az utat, innen Menyházára mentek, ahol vonatra ülve Borossebesre utaztak. Borossebesről szintén vonaton tértek vissza Aradra. A turisták helyütt is köszönetet mondanak a Milkó-cégnak, amely a kocsit rendelkezésükre bocsátotta és **Béni Miklós** állomás-főnöknek, aki vonattal tett utukat könnyítette meg.

Földművelésügyi palota Aradon.

(A jószágigazgatóság áthelyezése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 21.

Több ízben volt már szó az elmúlt nyár folyamán arról, hogy a pénzügyi palotában elhelyezett jószágigazgatóság és a földművelésügyi miniszter hatásköre alá tartozó, más hivatalok részére egy nagyszabású palotát építenek Aradon, amelyben összpontosulnának az eddig sokfelé elhelyezett hivatalok. Ez a terv immár teljesen megérett a kivitelre és amint igen jó forrásból értesülünk, az ősz folyamán már meg is kezdik a földművelésügyi palota építkezésének előmunkálatait.

Az erre vonatkozó részletekről tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Domonkos Lajos, Aradváros törvényhatóságának tagja, nemrégiben ajánlatot nyújtott be pénzügyminiszteriumhoz, kérve, hogy a séhivatal épületét és telket százhuszonezer koronáért adják át neki, magánház építésének céljára. Az ajánlatról tudomást szerzett a földművelésügyi miniszteriumban is és így történt, hogy onnan átirat a pénzügyminiszteriumhoz, kérve, hogy ne fogadják el Domonkos ajánlatát. Indoklasként azt hozta fel az átirat, hogy a séhivatal telkét földművelésügyi palota építésének céljára szándékozzák felhasználni. A földművelésügyi palotában helyet foglalna a jószágigazgatóság, a szőlészeti és borászati hivatal, a folyammérnökség és a kulturmérnökség.

Az átirat folytán a pénzügyminiszterium elutasította Domonkos Lajos kérését és az erről szóló értesítést már a napokban kézbesíteni is fogják a kérvényezőnek.

Miután az ősszel már megkezdődnek a séhivatali épület lebontásának munkálatai, az eddigi hivatalok elhelyezésében nagyobb változások várhatók. A fővámbivalt és a séhivaltat ugyanis a **dohánybevéltő hivatal környékére** he-

lyezik át, a **Gutejahr**-féle régi gyártelep mellé. Ez ugyan egyelőre csak a földművelésügyi miniszterium terve, amely annál könnyebben szenvedhet változást, mivel az érdekelt hivatalok vezetői állást szándékoznak foglalni a terv ellen. A közérdekre nézve ugyanis azt találnák előnyösnek, hogy a fővámbivalt az állomás mellé helyeztessék, amivel egyrészt a kincstár is nyerne, mert a szállítási költséget megtakarítaná, másrészt pedig a közönségnek is kényelmesebb volna, ha az elvámolni valót ott lehetne mindjárt elvámolás alá bocsátani. A séhivaltat ellenben föltétlenül a város beiterületén kell elhelyezni, mert a gazdaközönség és a fogyasztók érdeke azt úgy kívánja.

HIREK.

Két dátum.

Arad, május 21

1849. május 21-ike.

A lemenő nap sugarai Budavár ormán az elkeseredett haláltusából győzelmesen kikerült magyar trikolort csókolták bitorokkal. A megfeszített ostrom után kimerült névtelen félistenek diadalittasan csókolták a saskörmök közül kiragadott szentföldet, amelyre a megfelezett sereg félelmetes vakmerőséggel, irtózatossággal fáradalmak után jutott el. 1849. május 21-ének éjszakáján, a szétkergetett osztrák armádia fekhelyén az elcsigázott honvédek hajtották nyugovóra fejüket és **Hentzi** tábornagy főhadiszállását **Görgey** Artur, az ostromló sereg vezére foglalta el. Rom volt a vár, a mi Budavárunk, de a vágyak netovábbja beteljesedett: az ország szíve magyar kézre került.

1906. május 22-ike.

A romok azóta — ötvenhét év után — eltűntek. Helyükön ragyogó, világszép palota, vakító pompa mindenütt. Aranyozott trón — és széles, tágas, nagy trónterem. Olyan, amely alkalmas az egész többség befogadására és még akkor sem kell szorongania **Lengyel** Zoltánnak.

Tehát a király egy nappal az évforduló után, holnap nyitja meg az új országgyűlést a budavári trónteremben. Dismagyarokat porolnak, próbálnak, avagy az utolsó vasalóvonásokot végezik rajtuk. A diszmagyarok után epedve néz néhány hitelező, sőt színházi diszletraktár is, de azért a felvonulás meglesz holnap. Szép lesz, ragyogó lesz. Azon az uton, a melyen ötvenhét esztendővel ezelőtt a honvédek minden lépést vérrel fizettek meg, holnap kényelmes gummikékűn robognak fel a 48-as honvédek fiatal és legfiatalabb utódai.

Azaz hogy nem egészen így! Mert a még nem régen obstruáló kormánypárt ott lesz ugyan hivatalosan, de a kormány nem tette **párthatározattal** föltétlen kötelességévé hűveinek, hogy vele együtt meghallgassák a király megnyitó-beszédét. Aki akar, diszmagyart, vagy frakkot ölt és követi vezéreit, akinek pedig nem tetszik, ott-honmarad.

És ez így jó, így helyes. Már tudniillik, hogy abból a kis párthatározatból nem lett semmi. A kuruc kormánypárt hyperkuruc tagjai egyszerűen nem mennek föl a királyhoz. Ez

pedig két okból kellemes dolog. Először nem kell kivásaltatni a frakkot, nem kell kiporoltatni a diszmagyart, másodsor . . . másodsor, — ez már körülményesebb valami.

Másodsor a hyperkuruc kormánypárti így gondolkozik: „Minek menjek én fel a várba, amikor nem muszáj. Jól esnék ugyan a drágaköves diszkarddal beleszurni a hatalom árnyékába, de hát akkor miért lennék én szeretett képviselő?” És itt rava-szul maga elé mosolyog. A szeretett képviselő ugyanis emelt homlokkal, tiszta lélekkel fog választói elé állani és törhetetlen függetlenségi mivoltának újabb dokumentumául fog rámutatni ama negatív tényére, hogy dacára így, dacára úgy, ő nem ment el a császárhoz, az ő dereka nem hajlékony.

Es népszerű lesz. Fürdeni fog a tengerré dagadt népszerűség hullámaiban, vagy, ha így tetszik, a népszerűség kéjsugaraiban. S mi kell még egyéb? A választók ragaszkodni fognak, ünnepelnek, mert ő nem ment el. Még **Kossuth** Ferencsel sem ment el, **Kossuth** Lajos fiával. Pedig el kellett volna mennie, mert a párt ott volt hivatalosan. De ő megmutatta, hogy az istentől sem fél.

Éljen! Éljen! Aratás van a népszerűség tarlóján!

— **Személyi hír.** **Popp** I. János aradi görög kelti román püspök vasárnap Budapestre utazott, hogy a főrendiház mai megnyitóján részt vegyen.

— **Aradmegyei képviselők a Ház bizottságaiban.** Az országgyűlési függetlenségi párt vasárnap tartotta folytatólagos értekezletét, a melyen megválasztották a pártnak a Ház különböző bizottságaiba küldendő tagjait. A függetlenségi párt ezidőszent nem reflektál az egyik alelnöki állásra és így elesik az a kombináció, hogy ezt a tisztelet **Barabás** Béla fogja betölteni. Ellenben elfogadta a párt **Tóth** Jánosnak azt az indítványát, hogy a függetlenségi párt egy harmadik alelnöki állás kireálása iránt nyújtson be indítványt a Házhoz és egyúttal indítványozza az alelnökök fizetésének eltörlését is. A harmadik alelnöki állást természetesen függetlenségi képviselő fogja betölteni, valószínűleg **Barabás** Béla. A különböző bizottságokba az aradmegyei képviselők közül a következők választottak be: **Barabás** Béla a pénzügyi, a kérvényi és a harmadik bíráló-, **Nagy** Sándor az igazságügyi és a hatodik bíráló-, **Laekne** Hugó a közgazdasági, **Zhinszky** István az első bíráló-, **Lázár** Zoárd a mentelmi- és **Vásárhelyi** Dezső a földművelésügyi bizottságokba.

Az aradi származású **Hentz** Károly az országgyűlési néppárt háznagyává választotta, míg **Laekne** Hugó kimaradt a függetlenségi párt jegyzőjelöltjei közül.

— **Miniszteri segédtitkár az aradi jószágigazgatóságnál.** **Darányi** Ignác a földművelésügyi miniszter ifj. **Miskolczy** István dr. cs. és kir. kamarást, miniszteri segédtitkárt szolgálatteljesítéssel az aradi királyi jószágigazgatósághoz osztotta be.

— **Aradisorozat.** A honvédelmi miniszter megállapodásra jutott már a kormánnyal a sorozás elrendelésére nézve. Az egész országban június napjaiban veszi kezdetét a sorozás. Aradon június 12-én az első

korosztálybeliek, *junius 13-án* a második korosztálybeliek, *14-én* mivel ünnep van, szünet lesz, *jun. 15-én* a harmadik korosztálybeliek és idegen illetőségűek előállítására kerül a sor. Az aradi járásban valószínűleg *junius 18.* és következő napokra tüzik ki a sorozás megkezdésének idejét.

— **Lejárt tanítói és tanítónői pályázatok.** Szombaton járt le az aradi polgári fiú és leányiskoláknaál megüresedett három tanítói és két tanítónői állásra hirdetett pályázat. A három tanítói állásra *negyvenketten* a két tanítónőre pedig *három* pályáztak.

— **Gyilkos bombarobbanás.** Londonból jelentik: Saint Chartresbe (Montcontour kanton) tegnap délután bombarobbanás történt. A bombaszilánkok *hét ember lábát elszakították.* Számosan megsebesültek.

— **Betörés az Árpád téren.** Tegnap éjjel ismeretlen tettesek betörték *Leichter Lipót* aradi borkereskedőnek Árpád-tér 1. szám alatt levő üzlethelyiségébe, ahonnan hat vég himzett papucsnak való bársonyt, egy arany jeggyűrűt és három korona készpénzt vittek el. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter *Debreczy Géza* aradi kir. törvényszéki joggyakornokot az aradi kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Kalózok garázdálkodása.** Londonból táviratozzák: A lapok gibraltári jelentése szerint Ceutától délre a Vallente nevű marokkói kalózhajó megtámadta a Gib altárból érkező *Consuello* nevű angol vitorlást, amelynek három embere fogságba jutott.

— **Házasság.** *Seikszay Ferenc* aradi ev. ref. hitoktató és kántor tegnap délután kötött házasságot *Steigerwald Janka* kisasszonyval, *Steigerwald Alajos* butorgyáros és ipartestületi elnöke kedves leányával. A fiatal párt *Csécsi Imre* lelkész részesítette az egyházi áldásban. Tanúk voltak: *Inokai Tóth Lajos* és *Zima Tibor.*

— **Érettségi biztos.** Az aradi kir. főgimnáziumban és főreáliskolában az érettségi vizsgálatok *junius 13-án* kezdődnek. A közoktatásügyi miniszter a betegeskedő *Nátafalussy Kornél* tankerületi főigazgató helyetteséül vizsgabiztosul *Márki Sándor dr.* kolozsvári egyetemi tanárt küldte ki. *Márki Sándor* lesz az aradvárosi felső kereskedelmi iskola miniszteri biztosa is.

— **A főherceg kalandja.** Érdekes kalandja volt a napokban *Lajos Szalvátor* főhercegnek, ki jelenleg Görögországban időzik. A főherceg autóbilijával nagyobb kirándulást tett Athén környékén; az autóbilij éppen egy kis falu közelében rohogott el, mikor a főherceg az uton egy munkás embert látott feküdni. A munkás akkor ehetett le egy súlyosan megrakott kocsirol, melynek kerekei már majdnem elgázolták a gyámoltalant. A főherceg hirtelen elhatározással leugrott a kocsirol, megállította a lovakat és felsegítette a halálra rémült munkást, akiből csak úgy dült a borszag. A részeg emberben volt mégis annyi öntudat, hogy köszönetet mondjon megmentőjének, azután előkotorászott egy pár drachmát és a főhercegnek nyújtotta:

— Fogadjá el, uram, — így szólt — ha több pénzem volna, többet adnék.

A főherceg mosolyogva utasította vissza a felajánlott pénzt és egy ezüst forintot nyomott a megmentett ember markába. A részeg ember jól megnezte a penzdarabot, aztán amint megismerte az értékét, egyszerre bizalmaskodva a főherceg vállára esapott:

— Tyuh! hiszen te nagyon derék fickó lehetsz . . . azt hiszem, hogy talán csak nem váunk el egymástól az utszélen anélkül, hogy előbb le ne térnénk abba a korosmába egy-két koccsintásra . . .

A főherceg azonban bucsut vett új ismerőzétől,

visszaült a gépkocsira és csak amugy a fogai között mormogva szólt oda, nem minden keserűség nélkül, kísérlete egyik tagjához:

— Hm, amint látom, a jótétemény sohasem vész kárba . . . legalább a korosmárosnak mindig haszna van belőle . . .

— **Csöd Kohn Jakab** borosjenői kereskedő ma az aradi törvényszéknél csődöt kért maga ellen. A csödbíróság főmeggondnokai *Buridán T. Vadar dr.* borosjenői ügyvédet, csödbiztosul pedig *Heller Mór* törvényszéki bírót küldte ki.

— **Kérem jegyzőkönyvbe venni.** *Stefanaszk* Juon aradmegyei, milovai paraszt. Pénzhamisítási dolog miatt került a nagyváradi törvényszék elé, ahol most ültek az ügyében. Elítélték két hónapi fogságra és ezt a büntetését a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vették. Amikor kihirdették az ítéletet, az atyafi hálálkodva mondott köszönetet, azután pedig így szólt:

— Kérem tessék én velem egy jegyzőkönyvet fölvenni.

— Miféle jegyzőkönyvet? — kérdi az elnök.

— Hát azt kérem jegyzőkönyvbe venni — felelt *Stefanaszk* Juon — hogy ha én még egyszer ide kerüök az urak elé, hát minden kihallgatás nélkül akaszának föl.

A törvényszék jól mosolygott a szokatlan kijelentésen, de természetesen nem teljesíthette a sajtóságos kívánságot.

— **Hajhullás ellen** használjon *Perolint* 1 üveg 1 kor. *Vojtek* és *Weisznál.* 112

Nyári divat.

(Párisi levél.)

Páris, május közepén.

A gyönyörű május, amelyet a költők anyira megénekelnek, valóságos csudáját tárja elének a szebbnél szebb szöveteknek — hála a ragyogó tündöklő napfénynek. Bár természetesen nem került elő még a vászon, néhány merészebb fiatal hölgy a minap már inon-ruhában jelent meg a Longchampson. A linon ruháink telisteli vannak himzéssel és csipkével. Nagyon kedvelt a selyem moussline, a nagyon könnyű fatyolszövet s könnyű puha posztó, amelyhez a párisi nő minden évszakban hű marad.

A mostanában megcsudált ruhák közt van egy pezsgőszínű voál ruha. Ennél szebb színt szőke hajhoz megfelelőbbet képzelni sem lehet. Hasonló színi selyempántok díszítik a szoknyát. A derekat, melyet dusan ékit japán himzés és csipke, magas óv szorítja le, mely óv ugyancsak pezsgőszíni tafotából készült. Az új rövid és csipkedíszes, s a rajta levő himzés megfelel a derék himzésének. Hozzá szalmakalap gesztenyeszín tollakkal.

Leirok önöknek egy másik nagyon csinos ruhát is: plissés kékfehér csikos linon. A szoknya alját sárgával szegélyezett kék pántok díszítik. A plissés derék felett könnyű, ujjatlan bolero libeg. Az ujjak plisséznek, csak könyökig érnek és sárgával szegélyezett kék pántok díszítik. Rendkívül sikkes öltözék ez, amelyhez pompásan illik a kék szalagdíszes sárga szalmakalap.

Egyik bájos művésznőnk visel most egy csodaszép kalapot. Megpróbálom leírni, bár azt hiszem, nem fog kellően sikerülni. Eperszíni szalmakalap ez, gesztenyebarna selyembéléssel. A kalapot magát valenciennesi csipkebodor köríti; van rajta ezenkívül még pastell-kék bársonydísz is. Azt mondják, hogy Franciaország dauphinejének, *Mária Antoniette* leányának volt egy szakasztott ilyen kalapja. S ha elgondoljuk, milyen szépek voltak a XVII. század asszonyai, elihetjük azt is, hogy az ő csudásan elrendezett fejükre pompásan illett az ilyen nagy kalap.

Elhiszik e, hogy gyönyörű vegyülete a színeknek az élénk kéknek különböző árnyalata s a szürke együtt? Lehet, hogy eltérnek e tekintetben a vélemények — de nekem mindazonáltal nagyon tetszik. Gyakran látjuk is e színeket együtt, sőt mostanában még a csereznyepirosat is vegyítik szürkével.

A kócsag s egyéb szárnyaltüzelék továbbra is megmarad kedvelt kalapdísznek. Láttam egy kalapot, amely a maga tiszta fehérjében olyan, mintha a hó lepte volna el. Fehér a szalma s annyi rajta a könnyű fehér toll, amely mintha a szívünk dobogása szerint remegne meg a kalapon. Kedves, bár kissé bizarr az az erősen kék szalmakalap, amelyet láttam s amelyet óriási fehér és fekete bársony marguerite virág díszít. Mind e sok nyíló virág közé belelopot a kalapot varázsé tündér csereznyepiros tafotát is.

Nagyon kedvelik a hallatlanul nagy fátlyokat, amelyek majdnem a felalakot beborítják kalapostól és arcostól. Azt mondják, hogy ezek a nagy fátlyok pompásan megvédenek a nap ellen, meglehet; ám a rövidke fátlyol mégis sokkal kecsesebb viselet.

Tudják, ez idő szerint milyen virágot szeretünk feltűzni! Halvány rózsaszín vagy fehér bazsarózsát — de nem igazít ám, mert az piszkolja a ruhát. De azt hiszem, hogy ha a szép május elmúlt, ez a rövidéletű virág is letűnik a divatnak egéről. A június rózsát fakaszt bőven s a tavasz poéziséből átcsúpunk a nyár hevébe a ruházatunkkal s a — szívünkkel is. **Yvette.**

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Egy hétig tartó uzorapör tárgyalás.** *Trencsénből* írják: A trencsényi kir. törvényszék *egy hétig tárgyalta* *Grósz Benő* zsolnai lakos, ismert uzorás pörét. A *110 beidézt* tanu közül 90 jelent meg a tárgyaláson. A bíróság *Grósz Benőt 40 esetben beigazolt uzoravétségért másfél évi börtönré, 1600 korona pénzbírságra és 1121 korona felmerült vizsgálati költségek megtérítésére ítélte.*

szilárd és fehérszínű

Sarg-Glycerin Szappan

a bőrt fehérre és gyöngéddé teszi.

Mindenhütt kapható.

Sarg Glycerin-szappan bevállik úgy a felnőttéknél mint a legkisebb életkorban lévőknél, mint a legelőnyösebb tisztító eszköz. A leghíresebb szaktekintélyek mint dr. Hebra, Schauta, Frühwald, Braus Gusztáv és Károly, Schandlbauer stb. tanárok által használtatik.

3761

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest május 21.

Kevés forgalom mellett elkelt néhány ezer métermáza buza csöndes változatlan áron. Az árak 100 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	15.98—16.—
Rózs októberre	13.16—13.18
Zab októberre	12.86—12.88
Tengeri májusra	13.08—13.10
Tengeri júliusra	13.32—13.34
Buza májusra	15.60—15.62
Uj tengeri 1907-re	11.49—11.42

Zárlat 5 órákor:

Buza októberre	15.92—15.94
Rózs októberre	13.12—13.14
Zab októberre	12.78—12.78
Tengeri májusra	13.06—13.08
Tengeri júliusra	13.22—13.24
Buza májusra	15.56—15.58
Uj tengeri 1907-re	11.32—11.34

Irányzat lanyha.

Zárlat 5 órákor:

Osztrák hitelrészvény	677.25
Magyar hitelrészvény	818.25
Leszámitolóbank részvény	509.50
Rima-Murányi vasmű részvény	579.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	677.25
Közuti vasút	583.—
Városi villamos vasút részvény	323.50
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	9.75
Erzsébet szanatórium sorsjegy árúban	10.75

Huzás már e hó 23. és 25-én.

Sorsjegyek a huzás tartama alatt is kaphatók.

Magy. kir. szab. osztályosorsjáték

Az 1906. május 23. és 25-én kezdődő

XVIII. sorsjáték

I. osztályának

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

Egy $\frac{1}{1}$	1. osztályu sorsjegy	12 kor.	— fil.
Egy $\frac{1}{2}$	1. osztályu sorsjegy	6 kor.	— fil.
Egy $\frac{1}{4}$	1. osztályu sorsjegy	3 kor.	— fil.
Egy $\frac{1}{8}$	1. osztályu sorsjegy	1 kor.	50 fil.

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, — többek közt a következő számok:

47767	47771	76837	76842
$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$
25778	25800	99354	99373
$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$
11956	11975	36051	36060
$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$
50763	50773	55810	55824
$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$
92630	92636	92642	92650
$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$

Az 1903. július 15-én

eszközölt huzás alkalmával az általam eladott.

36051. szám tizenötezer

koronát; az 1905. április hó 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053 szám ötezer

koronát, végre a f. évi február 14-én tartott huzás alkalmával az általam eladott

99354. szám tizezer

koronát nyertek. Ezekon kívül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

Wallfisch Armin

bank- és váltó-üzlete Aradon.

Alapított 1875. évben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Helybeli és megyei telefonszám 129.

Sorsjegyek a huzás tartama alatt is kaphatók.

Huzás már e hó 23. és 25-én.

NAPIREND.

Május 22. Kedd. Róm. kath. naptár: Julia szüz. — Protestáns naptár: Julia. — Görög-keleti naptár (május 9.): Izaiás próféta. — A nap két óra 17 perckor, nyugszik 7 óra 36 perckor.

Időjárás. A központ meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Hűvösebb, sok helyütt csapadék, zivatarok.

Május 22. A Boros Beni kör választmányi ülése délután 5 órakor.

Május 23. A főreáliskola ifjúságának majálisa (Csálai erdő.)

CSARNOK.

A hontalan lélek.

Írta: Nyáry Albert báró.

(2)

(Folytatás.)

A kapun megint félelnek kopogások hallatszottak. — Én csak nem fogok kaput nyitni — mormogta vállát vonogatva s unalmában sétálni indult a gyémánt kavicsokkal kirakott utakon. Ni! egy hosszú sörényű oroszlan üget im feléje, amely előtt egy karcsu özünő szökell át a virágok fölé. Paczóth Gézának megdobbant a szíve. Eddig csak ketrecben látott oroszlant s különös, hogy ott egészen más hatást tett reá. Egy sugárfa mellé ugrik s végig méri szemével. „Egy-kettőre fent leszek, nem hiába voltam annak idejében a legjobb tornász” biztatta magát, de remegő keze lesiklott a fatörzs-ről, mert hisz amethisztből volt az faragva s smaragd leveleket hajtott koronája. Paczóth b-hunyja szemét, nem akarja látni a vadállat villogó fogait. Pedig az megnyalja szeliden kezét, az ünő meg odafeküdt lábai elé.

Ekkorra visszajött az öreg. Keresett azóta valaki? — kérdé aggódva.

— Bizony zörögnek már annyira, hogy eluntam őket. De mondhatom, furcsa szokás ezekkel a szabadjára eresztett vadakkal. Szerencse, hogy nem volt nálam a puskám, különben most lábpokrócnak készíthetné az oroszlan bőrért. Vadul rohant felém, de bátor, hypnotikus tekintetemtől meghunyászkodott a szegény. Ni, már megint kopogtat valaki.

— Akkor bocsáss meg, de kinyitom az ajtót neki.

Paczóth elvörösödött. Valósággal nem érttem, hogy kinek néz engem — kérdezte sértődötten. Azt hiszem, hogy a legfőbb Ur már vár reám s én nem akarom megvárakoztatni. Vezessen!

Szavaiban annyi büszkeség volt, hogy szent Péter hóna alá vette megint kulcsát s megindult, hogy kalauzolja türemetlen vendéget. Csak úgy sebiben szólt hátra, hogy: Várjatok, mindjárt jövök.

Paczóth Geza sápadtan követte az öreget. Kénytelen volt önmagának bevallani, hogy kisé mégis elfogódott. Ennyi kincs, ilyen pompa, fény, ragyogás mindenütt! Kábitó illat szállott ki a virágok kristály kelyhéből s a csillogó, tarka madarak zsongó zenéje egybeolvadt az angyalok karának enekével.

— Itt vagyunk — szólott a szent s sietve fordult vissza, magára hagyva Paczóthot.

— De hiszen nem látok senkit — kiáltotta utána ez, de a következő pillanatban megdöbönt egy hang hallatára. — Én mindent látok s engem nem lát senki sem! — s a virágok csilingelve hajtották meg fejeiket s megsuhan-tak a smaragd fakoronák.

Paczóth térdre ereszkedett s magába szállva vetett keresztet. Az Ur megszólalt megint: — Ember, hittél-e engem?

— Hitelek és vágytam hozzád Uram!
— Megtartottad-e tiz parancsolatomat?
— Igyekeztem megtartani,
— Szeretted-e felebarátodat, mint tenmagadat?

— Nem jól tetted fel a kérdést, Uram — felelt Paczóth némi habozás után. — Szerettem-e a hozzám méltó felebarátomat?

— Tudom feleleted értelmét — mondá szigorú hangon az Ur. — Ismerem minden erényeidet, minden hibáidat. Becsületes, hívó, jószívű, törekedő voltál, de volt-e benned egy szemernyi alázat, szerénység, méltányosság? Egyenlőnek, felebarátnak érezted-e magad a zsákhordó napszámosaj, a sarudat készítő munkással?

— Nem — felelte őszintén Paczóth — de úgy látszik Uram, elfelejtetted, hogy Rátold ivadéka vagyok s kötelességeim voltak őseimmel szemben.

— Hiu képzelődés! A véletlen születési előnyök, amelyeket az én kegyelmem ad az egyik teremtményemnek, másik teremtményem lenézésére szolgáljanak? Ismertél hozzád hasonló okos embert a földön?

A kérdezett elpirult. Lesütötte szemét s nem tudott felelni. Válaszolt helyette megint az Ur: — Nem. Hányszor hallottam szavadat a földről, hogy ezt is te tudod legjobban, azt

is. Véleményt nem türtél s tudatlannak tartottál mindenkit. Igazságos volt-e ez?

— Igen. Nem hallgattam a más véleményére, ha az nem volt olyan helyes, mint az enyém.

— Szegény, elbizakodott, képzelődő ember te! Tudatlan, mint a porban csuszó féreg. Én mondom ezt neked, aki mindkettőtököt teremtettelek.

Paczóth felszisszent. Tudatlannak nevezni őt!
— Rosszul esik hallanod? Mondd el tehát, melyik tudásodra voltál olyan büszke ott lent?

— Tudtam mindent, amit csak embernek tudni adatott s halás vagyok neked Uram, amiért annyival okosabbnak teremtettél, miat másokat.

— Mit tudhat egy ember? Mily véges a földön a legnagyobb tudás! Fel bírod fogni, mi a végtelenség? Hogy az én birodalmamnak nincsen határa, hogy létem örökidőktől örökidőig tart? S tudástokat tudásnak nevezitek. Semmi az, semmi, vaknak tapogatózása csupán. A hangya is csak úgy épít várat magának, mint ti s mégsem dicsekszik vele. S ha ti összetaposhatjátok a hangyabolyt, meg tudjátok-e őrizni városaitokat, ha megremeg a földnek kérge. Mit tudtok hát, mit?

— Az ember talán többet evett a tudás fájánál, hogy sem akartad, Uram! — felelt dacosan az. — Tudunk sok egyebet. Felszállunk a légtérbe, nem állunk meg utunkban a hegy lábánál, a tenger partján, szavunk körülfutja pillanatok alatt a kerek földet, tudunk birodalmat alkotni, uralkodni fölülte bölcs törvényekkel, népeket legyőzni véres csatákon.

— Csak eddig tart hatalmatok. Megölni embertársaitokat. De tudni-e csak egyet is föltámasztani közülök? Hitvány gépek járnak-kelnek ott lent, de tud-e csak egy is annyira gondolkodni, mint a féreg, amelyet eltapos, de amelyet én teremtettem. Nyugodj meg ember abban, hogy tudatlan vagy, tehetetlen. S most halld ítéletemet. Ahhoz a mértékhez képest, amelyet a gyöngye emberre szabok, megállottad helyedet, legyen hát az én országom a te lak-helyed, ha egy napig le tudod küzdeni mérhetlen önbecsülésedet.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON

— Május 21. —

Fehér Kereszt szálloda. Reismann Fülöp vállalkozó Szeged. — Sebestyén József okl. gbmérnök Szeged. — Rosenzweig Lipót utazó Budapest. — Kaufmann József Budapest. — Kiss Zsigmond utazó Budapest. — Fuchs Sándor utazó Budapest. — Karácsonyi Lajos kereskedő Baja. — Pichinger Oszkár utazó Bécs. — Steiner József bányagazdatisi titkár Petrozsény. — Privary G. főgimnáziumi igazgató és neje Petrozsény. — Szűsz Adolf utazó Szeged. — Molnár Armin utazó Budapest. — Berger Hermann utazó Bécs. — Meisner Mór utazó Budapest. — Hirsch Fülöp utazó Budapest. — Rupper József utazó Budapest. — Ballas István Budapest. — Wolf Simon dr. Karlova. — Risz Béla utazó Budapest. — Klein Ferenc utazó Budapest. — Semler Imre utazó Budapest.

Központi szálloda. Winternitz Márton kereskedő Szeged. — Griebich Viktor kereskedő Magyaróvár. — Otcsky Jenő kereskedő Magyaróvár. — Ernő Miklós kereskedő Magyaróvár. — Izzák Gyula kereskedő Magyaróvár. — Thei Rezső utazó Segesvár. — Szendrő Miklós utazó Budapest. — Hopp Károly utazó Budapest. — Magyar Mihály utazó Budapest. — Pók Nándor utazó Budapest. — Dr. Deutsch Sándor ügyvéd Budapest. — Serban Szilárd birtokos Körösbánya. — Lázár István hadnagy Körösbánya. — Cservenka József utazó Budapest. — Bermann József birtokos Budapest. — Schidlöf Mór utazó Brünn.

Nádor szálloda. Korfeszku Miklós operaénekes és neje Bukarest. — Spányi Árpád hivatalnok Budapest. — Jankó Kornél lelkész Zaránd. — Danity István fodrász Déva. — Lepkovics Bernát kereskedő Rossia. — Bogyó Trifon gazdatiszt Rossia. — Benecsik János adóellenőr neje Nagylak. — Stein Vilmos utazó Budapest. — Salamon Sándor utazó Budapest. — Kovács Emil mézszáros Nagyhalmagy. — Iraczi János gazdákodó Agris.

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében csekély havi 1402
részletfizetésre megrendelhető:

- Gáspár Ferencz, Utazás a föld körül**
6 kötet 96 korona
Nagy Magyar Atlasz 48 korona
Mindkét mű 3 koronás részletre megrendelhető.

Kivágandó és beküldendő:

INGUSZ I. és FIA könyvkereskedésének Aradon.

Megrendelni fent jelzett árban a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett Ingusz I. és Fia könyvkereskedő cég közvetítésével Gáspár, Utazás a föld körül és Nagy Magyar Atlasz című munkákat 144 korona vételárért fizetendő az átvételtől kezdődőleg 3 koronás havi részletekben.

Lakhely és kelet:

Sajátkezű, olvasható aláírás:

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, miszerint Aradon, a Boczkó-utcai

„FEKETE SAS“-hoz

címzett szállodát örökáron megvettem és azt személyesen tovább vezetni fogom. Egyben értesítem a t. közönséget, hogy a vendégszobákat teljesen új bútorokkal berendeztem, vendéglőmben pedig a legjobb és legtisztább jégbehűtött itaiokról és izletes ételokről gondoskodva van. **Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak!** Vendég-zobák 1 korona 20 fill-ről kezdve 2 koronáig. Kitérő saját termésű hegyaljai ménesi hegyi bor literje 72 fillér. Szíves partfogásukat kérve, vagyok

1384 mély tisztelettel:

Páska Ignácz,

szállodás.

Mandl Ferencz

érczfényező és mázoló

Aradon, Boczkó-utca 11. sz.

Etvállal minden e szakmába vágó munkát, ugymint: fürdőkádakat, fürdőszobákat, vasbutorokat, fabutorokat, vízkannákat, tálczákat, kályhavédőket, fagosarakat, aranyozásokat, márványozást és függőlámpák bronzírozását, majolika festészetet fára, érczre, díszes kivitelben; floderozásokat minden színben a legszecezesziósabb kivitelben **olesó árak és pontos kiszolgálás mellett.**

Fényező és mázolótanuló felvétetik.

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemenze téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206—255.

Gyári " 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Rákóczy-u. 28. sz. lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen saját igáimmal házhoz szállítom. — A gyárba saját új műutamvezet. 84

ÜZLETHELYISÉG

➔ KIADÓ ➔

augusztus

≡ vagy november hó 1-től

Andrássy-tér 22.

a legforgalmasabb helyen

Értekezhetni

1398

MASZTIG-EMIL urnál

Batthyányi-u. 28. sz. I. em.

Üzletemet

a „Fischer Eliz“-palotába,

Sugár József angol uriszabó mellé

1083

át helyeztem.

Ezen áthelyezés miatt a raktáromon levő összes brilliáns, ékszer, arany és ezüst, valódi I. rendű genfi férfi- és női zsebóráim, ezüst dísz tárgyak és éteszközeimet

mélyen leszállított, minden elfogadható árban kiárusítom.

Tessék meggyőződni!

Kiváló tisztelettel

Weinberger Ferenc,

Művészi kivitei ezüst „Tulipán“ jelvények.

**Kérem a czéget nem össze-
téveszteni!**

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi ruhákat, utazó bundákat, háló-, ebédlő- és más butorokat a legmagasabb áron veszek és eladok rendkívüli olcsó árak mellett. Kívánatra házhoz is megyek. Frack öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH IZIDOR

Araden, Asztalos Sándor utca 5. sz., az „Arany ABC” mellett. 281

**Kérem a czéget nem össze-
téveszteni!**

107—1906. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1906. évi 496. számú végzése következtében Dr. Mandl Vilmos aradi ügyvéd által képviselt Aradmegyei takarékpénztár javára, Buidauer Károly és társai ellen 200 K. s járulékaik erejéig 1906. évi január hó 26-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 3020 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kocsi, ló és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a m. radnai kir. járásbíró, 1906. évi V.39/2. sz. végzése folytán 200 kor. (tökekövetelés, ennek 1905. évi október hó 2-ik napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltodíj és eddig összesen 90 korona 85 fillérben bíróságilag megállapított költségek erejéig, Kovacsévics György ménesi és folytatólag Morfia György kúriai lakásán leendő eszközzésre 1906. évi május hó 23-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt M. Radnán 1906. évi május hó 7. napján.

Smikál János.
kir. bír. végrehajtó.

1400

Mielőtt

kávét vásárolna,

kérem tegyen egy próbavásárlást a híressé vált

Palermo pörkölt kávéből,

amely úgy teljes, mint fekete kávénak valami fenomenális finom, ize, aromája páratlan, az idegekre nem ártalmas, szapora és igen kiadó. Hetenként kétszer friss pörkölés; eredeti 1/4 és 1/2 kilós csomagolásban csakis egyedül

Dürr Gusztáv

üzletkereskedésében kapható a városházzal szemben.

Értéktelen utánzatoktól óvakodni; minden csomag cégem nevével és ólompecsétemmel van ellátva. 195

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle Margit-Cremet,

mely szírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan zser szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

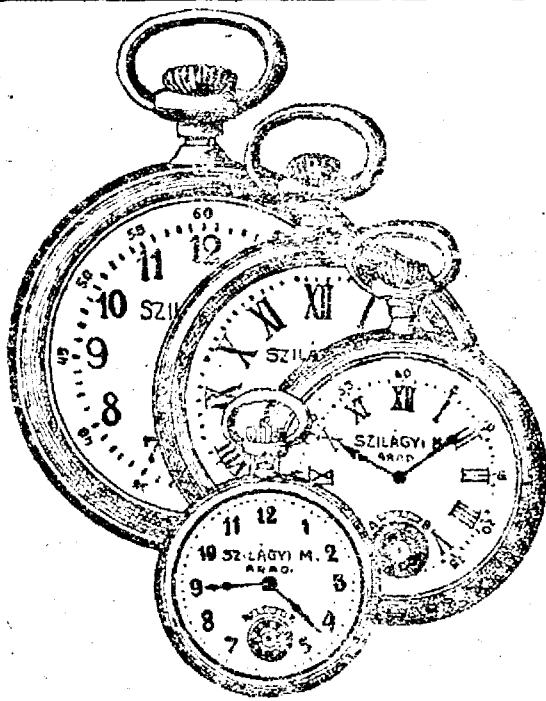
Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Arad legnagyobb óra, javító műhelye.

Szilágyi Márton

a színház hátsó oldalával szemben.

Minden órajavítás csak 90 kr.

uraóvóp 10 kr., mutató 5 kr.

gyorsan és pontosan egy évi jótállás mellett.

3/4 Tört arany, vagy ezüst a legmagasabb áron megvétetik, vagy más tárgyra becsereztetnek.

Raktáron mindennemű zseb és fali inga, fali és reosztó órák bámulatos olcsón. Vidéki megbízások gyorsan és lelkiismeretesen intéztetnek el. 272

Tanoncok fizetéssel azonnal felvétetnek

A hölgyek legszebb díszé

a fehér és tiszta arczbőr,

ezt elérhetjük a bámulatos, csodás hatásáról hírneves

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

használata által.

Szeplő, májfolt, bibiros, bőrvörösséget és mindennemű arczisztatlanságot egy csapásra megszüntet.

Ára 1 korona, dupla tégely 2 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hölgypor fehér, rózsas vagy krém színben doboza 1 K. 20 f. Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Óvakodjunk utánzatoktól!

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle Aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertárában 3881

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

további Földes Kelemen, Kossuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerészek utáknál és Vojtek és Walez drogueriájában.

KÖLCSÖNÖK

500 márkáig kellemes részletekben való visszafizetésre a legszolidabb feltételek mellett 1385

EICHBAUM

BERLIN S. W. Postamt I.

(1898. óta törvényszékiileg bejegyezve.)
Számítalan köszönő irat. (Válaszbélyeg.)

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

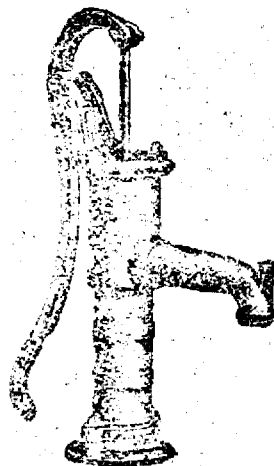
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyártárában.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbítatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgáltatást, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belüli gummirozott kender-csővek a legolcsóbb áron.

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Üzlet-portale eladás.

A központi szálloda üzletteliségeiről — kávéházzá átalakítás folytán — leszerelt modern, diszes

tölgyfa-portalék

vasgördönnyel és napellenző ponyvával ellátva, 1389

eladók.

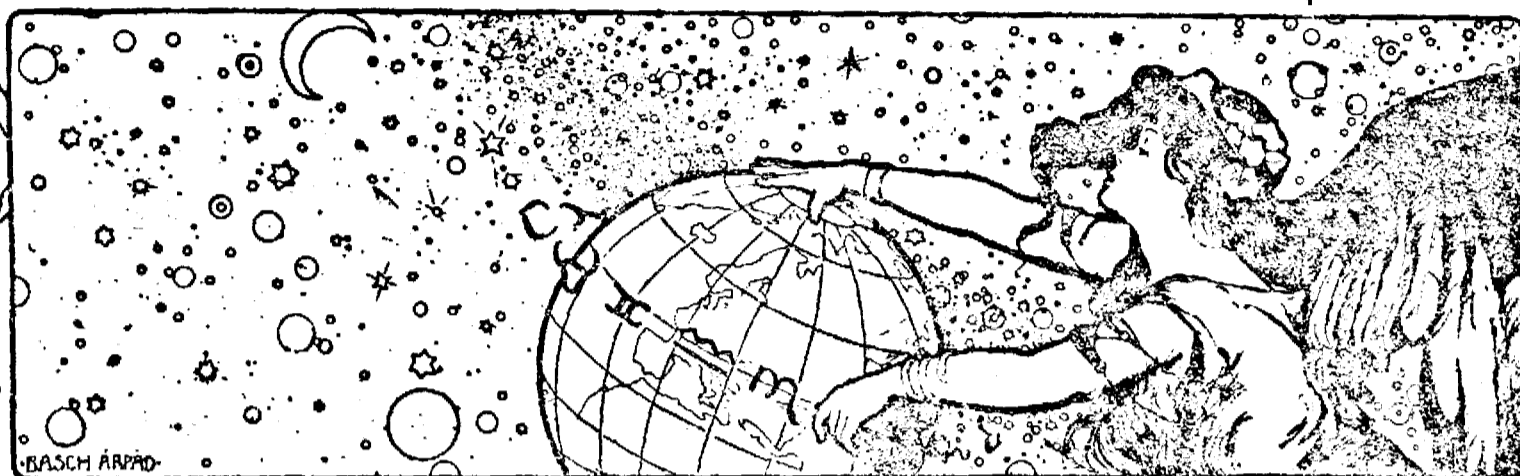
Fodor és Reisinger

József főherceg-ut 12.

Megjelent!**A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA**

HARMADIK KÖTETE:

A VILÁGEGYETEM

A FÖLD ÉS A CSILLAGVILÁG FIZIKAI TŰNEMÉNYEINEK ISMERTETÉSE.

IRTÁK

CHOLNOKY JENŐ és KÖVESLIGETHY RADÓ

EGYETEMI TANÁROK.

A VILÁGEGYETEM

CIMŰ MUNKA TARTALMA:

A LEVEGŐAZ ÓCEÁNA SZÁRAZFÖLD382 szöveggéppel, 74 mű-
melléklettel és egy for-
gatható csillagtérképpel.A VÍZ KÖRÚTJATÁJKÉPEKCSILLAGÁSZAT.

A Műveltség Könyvtára kötetei félévi időközökben jelennek meg.

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA EGYES KÖTE-
TEINEK ÁRA DISZES FÉLBÖRKÖTÉSBEN**24 kor.**A Műveltség Könyvtára első sorozata 6 kötetből áll; a 6 kötet ára **144** korona.A Technika Vivmányai
Az Ember
A VilágegyetemMegrendelhető minden könyv-
kereskedésben.
• Havi részletfizetésre is kapható. •A Föld
Az Élők Világa
A Társadalom.

KÉRJEN PROSPEKTUST BÁRMELY KÖNYVKERESKEDŐTŐL VAGY A KIADÓHIVATALTÓL:

ATHENAEUMIRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPEST, VII. KERÜLET, KEREPESI-ÚT 54.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kerestetik

egy 2-3 szobás lakás, fürdőszobával, esetleg kis magános ház lehetőleg a főtér közelében. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

Jó forgalmu pékség

Brádon, a vasút-utcában cukrászattal egybekötve átadó, esetleg eladó. Bővebbet Grosz Ferencznel, Brádon. 1812

Eladó

egy teljesen új 22. számú Hoerde-féle hengerek Ozv. Karton Edéné vízi malmában Bokszegen. Levelek ugyancsa intézendők. 1378

Magyarádon

egy szép 8 kath. hold szőlő szép kőnával, pinczaberendezéssel, esetleg 250 hl. jó minőségű borral együtt eladó. Bővebbet Ifj. Scherer Károly, Új Szt.-Anna. 1890

Aradon,

vagy a hegyalján egy berendezett nyári lakás kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz „Nyárilak” jelleg alatt küldendők. 1895

Üzlet és ház eladás.

Eppán a város egyik legforgalmasabb helyén egy 30 év óta fennálló vegyeskereskedés korcsmajoggal együtt azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban 1408

Nagymennyiségű maculatura és pléhpánt eladó a kiadóhivatalban.

Egy használt,

de jó karban levő bicikli megvételre kerestetik. Ajánlatok czímmel és ár megjelöléssel B. G. jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Dr. Wolfner Pál

a Socializmus története füzve 2 kört kötte 8 kor. **INGUSZ I. és FIA** könyvkereskedésében
Telefon 517 285

Veszek könyvtárat,

egy-egy könyvet és hangjegyeket legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyv-, papír- és zeneműkereskedése, könyv- és zenemű kölcsöntára, Aradon. 264

Ötvenezer darab

különféle színes férfi és női nap és esernyő 1 frt 10 kótól kezdve eladatnak **Hegedüs Árminnál, Szabadság-tér 17., a 13 vértanu szoborral szemben.** 1856

Felső kereskedelmi iskolát

jó sikerrel végzett ker. gyakorlott levelező jó referenciákkal, 1500 kor. kezdő fizetéssel alkalmazást nyer. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 1854

Egy a román nyelvet is beszélő s az ügyvédi

irodai teendőikben

Járatos

írnokot

Keresek

azonnali belépésre

Dr. Dobos Ignác.

ügyvéd. 1401

Tavaszi és nyári idényre színes

bőr - különlegességekben

nagy választék áll az igen tisztelt vevőim és a n. é. közönség b. rendelkezésére, miért is szíves rendelésüket kérl

Kitünő tisztelettel 762

Seelinger M. Andor

ur és női mintaczipészet

Arad, Szabadság-tér 4. szám.

Orthopéd gyógycipők nagy sikerű eredménynyel készülnek.

Városi és megyei telefon 115 szám.

Vendéglő és sörcsarnok

megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az igazságügyi palotával szemben, az új luth. bérházban egy a kor modern igényeinek mindenben megfelelő

sörcsarnokot

nyitottam.

Kitünő jó magyar konyha. Naponta friss csapolású kőbányai sör, friss villásreggeli és hideg felvágott kapható.

Tisztán kezelt italokról, valamint pontos kiszolgálásról gondoskodva van. — A m. t. közönség b. pártfogását kérve, maradtam hálás tisztelettel

Zámbó Samu,

1277

vendéglős.

Arverési hirdetmény.

446—1906. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1906. évi 3865. számú végzése következtében dr. Parecz Béla aradi ügyvéd által képviselt Aradi polgári takarékszövetkezet javára, Kovács György ellen 200 korona és jár. erejéig 1906. évi március hó 21-én fogatatosított kielégítési végrehajtás után le és felülfoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 drb. ló, 1 drb. csikó, 1 hintó, 2 drb. vastengelyű kocsi, egy homokfutó kocsi, 2 lóra való szerszám, 2 tehén stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a m. radnai kir. járásbíró 1906. évi V. 141/2. számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi január hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 26 kor. 28 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Kovács György ménesi lakásán leendő eszközzésére 1906. évi május hó 23 ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel ely megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron aul is el fognak adani.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendel- tetik.

Kelt M. Radnán, 1906. évi május hó 8. napján.

Smikál János,

1404

kir. bír. végrehajtó.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Nyári idényre!

ajánljuk dus választékú raktárunkat mindennemű finom és divatos

mosó-ujdonosságokban,

u. m. színes sephyrek, remek mintákban. Angol vásznak, fehér ecrü és divat színekben.

Rendkívüli nagy választék különleges fehér anyagokban.

Ez idény fő divatcikke:

schweiczi ezérna vászonra himzett ruhák. Egy complet costum 12 frt.

3811

Rosenblüh H. és Társa.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!